

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Asigurările agricole constituie
peste 45% din portofoliul
CA Garanție**

3

**Republica Moldova,
printre statele cu cel mai ridicat
deficit al contului curent**

4

2,7 milioane de dolari pentru a majora vânzările pe piețele externe

Prim-ministrul Iurie Leancă, însoțit de președintele Bostavan Wineries Group, Victor Bostan, și directorul Horizon Capital, Natalie Jaresko, au vizitat ieri secția de prelucrare și păstrare a strugurilor, dar și beciurile Vinăriei Bostavan. Directorul companiei i-a prezentat Premierului investițiile care au fost efectuate pe parcursul ultimilor ani și tehnica modernă, informează MOLDPRES cu referire la Biroul comunicare și relații cu presa al Executivului.

Natalie A. Jaresko a anunțat o nouă investiție în valoare de 2,7 mil. de dolari în Bostavan Wineries Group, pentru sprijinirea procesului de extindere a vânzării pe principalele piețe de export. Aceasta va crea aproximativ 100 noi locuri de muncă. Suma totală a investițiilor Horizon Capital în Bostavan Wineries Group a atins 17,5 mil. USD.

„Bostavan Wineries Group și-a concentrat eforturile pentru a spori popularitatea industriei viticole din Moldova pe piețele externe. Suntem gata să-i sprijinim în vederea consolidării poziției sale de lider pe principalele piețe regionale. Republica Moldova are un Guvern cu o atitudine prietenoasă pentru investiții, ceea ce este foarte bine. Mă bucur că Guvernul a ales să se axeze pe prosperitatea economiei”, a declarat Natalie A. Jaresko.

Prim-ministrul Iurie Leancă a

salutat noua investiție anunțată de companie.

„Este o investiție în extinderea afacerii, ceea ce demonstrează că Republica Moldova este în stare să ofere oportunități pentru dezvoltare. Mă bucur că prin această investiție vor fi create 100 noi locuri de muncă. De asemenea, va spori capacitatea de producție și deci, potențialul de export al companiei”, a spus Iurie Leancă.

Premierul le-a urat mult succes: „Să duceți faima în cât mai multe

țări, dar să nu uitați nici de piața moldovenească”.

Victor Bostan, fondatorul și președintele Bostavan Wineries Group, a mulțumit acționarilor pentru suportul continuu acordat în extinderea companiei. Potrivit lui, Bostavan Wineries Group a cunoscut o creștere de 25% în 2012, iar anul acesta urmează să înregistreze o creștere de peste 20%.

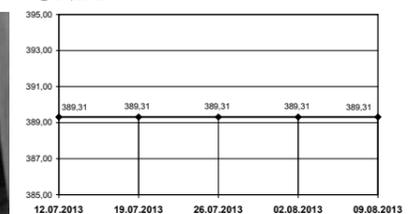
„Această investiție va fi pentru utilaje moderne de prelucrare a strugurilor. Vor fi cumpărate noi echi-

pamente și utilaje pentru procesarea strugurilor și păstrarea vinului. O parte din suma de bani va fi pentru dezvoltarea pieței de vânzări”, a specificat Victor Bostan.

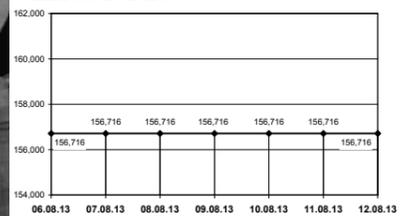
În prezent, Bostavan Wineries Group produce anual 1 mil. de sticle de vin și este lider în rândul vinificatorilor din Moldova. Produsele Bostavan Wineries Group sunt comercializate în peste 20 de țări, principala piață fiind cea a Uniunii Europene (România, Polonia, Cehia, Țările Baltice).

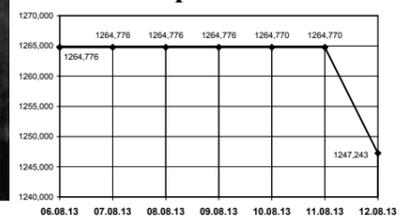
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
14.08.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	12.7309
EUR	1	16.9265
UAH	1	1.5692
RON	1	3.8245
RUB	1	0.3852

FINACTIV CONSULTING
Licența CNPF RM, Nr.000071
EVALUAREA ACȚIUNILOR
Pentru reorganizarea (fuziune, dizmembrare, separare)

- pentru introducerea acțiunilor în calitate de aport în capitalul social;
- pentru răscumpărarea acțiunilor proprii;
- pentru oferta publică.

**022, 21-26-86(85),
fax: 022, 22-88-45,
069102380, 068270011**
MD2004, m.Chișinău, str.Columna, 131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 05-09 august 2013 a constituit 1,4 mil. lei. Au fost înregistrate 12 tranzacții cu acțiunile a 8 emitenți.

Volumul tranzacțiilor efectuate pe piața interactivă a Bursei a constituit 117 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor ordinare nominative ale combinatului de panificație „Franzeluța” s-a micșorat cu 2 lei, constituind 18 lei. Prețul acțiunilor „Tipografia Ștefan-Vodă” a scăzut de la 9 până la 6 lei pentru o acțiune.

Ca pachete unice prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute valorile mobiliare a 3 emitenți în sumă de 245,6 mii lei.

În cadrul ofertei publice pe piața secundară Eva Brașoveanu a cumpărat 16711 acțiuni ordinare nominative emise de compania din Chișinău „Oglindire” (14,21% din volumul emisiei) la prețul de 64,72 lei. Valoarea totală a pachetului procurat a constituit 1,08 mil. lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Inspectoratul Fiscal a lansat Registrul electronic al cererilor și deciziilor privind restituirea TVA

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS) a lansat un nou sistem informațional automatizat „Registrul electronic al cererilor și deciziilor privind restituirea TVA”, comunică MOLDPRES.

Ion Prisăcaru, șef al IFPS, a declarat la o conferință de presă că sistemul va asigura o evidență mai eficientă a procesului de procesare a cererilor de restituire a TVA. Acesta va mai permite crearea rapoartelor de totalizare și a celor statistice privind restituirea taxei.

„Se vor exclude în totalitate cazurile în care cererile de restituire a TVA erau undeva ascunse sau uitate în sertare, ceea ce lăsa porțița deschisă pentru acțiuni de corupere și mituire. Noul serviciu electronic va permite să combatem acest fenomen”, a spus Prisăcaru.

Serviciul va mai asigura monitorizarea în regim on-line a termenului de depunere a cererii de restituire a TVA și la ce etapă se află acțiunea, dacă agentul economic va fi supus unui control de către Serviciul Fiscal sau cererea va fi acceptată fără verificări suplimentare.

Vitalie Cocean, administrator al „Fiscservinform”, a explicat cum va funcționa serviciul. Astfel, contribuabilii vor depune cererea de restituire a TVA la Serviciul Fiscal. Aceasta va fi înregistrată în Registrul electronic. Ulterior, colaboratorii fiscali vor selecta metoda de restituire a TVA și în funcție de aceasta, va fi decisă eliberarea bonului de plată pentru restituirea taxei.

Reprezentanții IFPS dau asigurări că peste o lună de acest serviciu vor beneficia toți contribuabilii, notează MOLDPRES.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 2 august 2013 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF).

Ca rezultat al supravegherii de către CNPF a respectării condițiilor de licențiere de către asociațiile de economii și împrumut ce dețin licență de categoria B, Consiliul de administrație al CNPF a aprobat hotărârea prin care se prescrie administratorilor asociațiilor de economii și împrumut "Bălăurești", "Bani – Garaprim", "Birlădeni", "Budăi", "Business Credit", "Colicăuți", "Credit Class", "Credite – Hădărăuți", "Finagrocredit", "Fincordan", "Ghecrial Sistem", "Mereni", "Microfin", "Popești", "Popințeni", "Prut – Vărătic", "Susleni", "Tețcani", "Trestieni – Invest", "Valea Podului" și "Vorniceni" să aducă valoarea totală minimă a activelor lor în conformitate cu cerințele legislației, precum și se avertizează administratorii asociațiilor nominalizate cu retragerea licențelor pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, în cazul nerespectării prevederilor prezentei hotărâri.

În cadrul ședinței, Consiliul de administrație al CNPF a decis avizarea radierii din Registrul de stat al persoanelor juridice a Asociației de Economii și Împrumut „Han-Credit” cu sediul în satul Hansca, raionul Ialoveni, în urma lichidării. Licența asociației respective pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asociațiilor de economii și împrumut a fost retrasă prin Hotărârea CNPF nr. 51/5 din 07.12.2012, ca rezultat al neexecutării, în mod repetat, a prescripțiilor CNPF privind prezentarea rapoartelor specializate pentru trimestrul II al anului de gestiune 2012.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către asociațiile de economii și împrumut „RĂDOAIA” (r-nul Sîngerei, s. Rădoaia) și „CHIȘCĂRENI” (r-nul Sîngerei, s. Chișcăreni), Consiliul de administrație al CNPF a aprobat inițierea controalelor complexe la aceste asociații.

De asemenea, în ședința Consiliului de administrație al CNPF din 02.08.2013 s-a decis avizarea înregistrării de stat a statutelor asociațiilor de economii și împrumut „BĂNEȘTI”, „COLICĂUȚI”, „BUDĂI”, „ȘIȘCANI”, „CREDITE-BÎRNOVA”, „POPEȘTI”, „CREDITE-TRINCA” și „DIVERS-CREDIT” în redacție nouă.

Urmare a examinării cererilor de reperfectare a licențelor, Consiliul de administrație al CNPF a aprobat reperfectarea licențelor Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări "GRAWE CARAT ASIGURĂRI" S.A., Companiei de Asigurări "KLASSIKA ASIGURĂRI" S.A., Companiei de Asigurări „GARANȚIE” S.A., Societății de Asigurări "ACORD GRUP" S.A., Societății Comerciale „AV BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE” S.R.L., Brokerului de Asigurare-Reasigurare "BIRMAN GRUP" S.R.L. în legătură cu includerea, excluderea sau modificarea unor adrese de desfășurare a activității licențiate în anexele la licențe.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare „INTELMOD-ASIG” S.R.L., Consiliul de administrație al CNPF a decis iniție-

erea controlului complex al acestuia pentru perioada de activitate 19.03.2010 – 30.06.2013.

Având în vedere obiectivul CNPF de a proteja drepturile consumatorilor serviciilor de asigurare, Consiliul de administrație al CNPF a decis suspendarea operațiunilor cu 76 valori mobiliare emise de BC "Moldindconbank" S.A., 518 valori mobiliare emise de S.A. "Moldova-Gaz", 742 valori mobiliare emise de S.A. "Banca de Economii", 1000 valori mobiliare emise de BC "Mobiasbancă-Groupe Societe Generale" S.A., 1500 valori mobiliare emise de BC "Victoria-bank" S.A., 6307 valori mobiliare emise de BC "Energbank" S.A., 132908 valori mobiliare emise de BC "EuroCreditBank" S.A. la contul nr. 135PJ11 deschis în registrul clienților deținătorului nominal ținut de Compania de brokeri „Valinvest” S.A..

Ca urmare a examinării Regulamentului cu privire la calculul drepturilor de vot și înregistrarea transferului dreptului de proprietate asupra acțiunilor băncii, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 130 din 04.07.2013, Consiliul de administrație al CNPF a emis decizia de coordonare a acestuia.

Întru asigurarea respectării legislației pe piața valorilor mobiliare, Consiliul de administrație al CNPF a decis suspendarea operațiunilor cu valorile mobiliare în număr de 90 798 acțiuni ordinare nominative deținute de S.R.L. „Bonșeron” în proces de lichidare în S.A. „Cereale din Șoldănești” în registrul deținătorilor de valori mobiliare emise de S.A. „Cereale din Șoldănești” ținut de Registratorul independent „Registru-Corect” S.A., pînă la examinarea materialelor.

În contextul încheierii acordurilor de colaborare cu partenerii internaționali, în cadrul ședinței Consiliului de administrație al CNPF din 02.08.2013, s-a aprobat inițierea și desfășurarea negocierilor în vederea încheierii Memorandumului de colaborare între Comisia Națională a Pieței Financiare din Republica Moldova și Banca Națională din Republica Kazahstan.

La 12 august 2013 a avut loc ședința extraordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF).

Ședința a fost convocată în legătură cu faptul că la 12.08.2013 în adresa CNPF a parvenit Încheierea nr. 175-1161/13 din 12.08.2013 a Executorului judecătoresc Maxim Romalișchi, emisă în baza documentului executoriu nr. 3CA-568/2013 din 12.08.2013, emis de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău la cererea Uniunii Asiguratorilor din Moldova.

Potrivit deciziei instanței a fost suspendată executarea Hotărârii CNPF nr. 26/10 din 13.06.2013 "Cu privire la primele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto", intrată în vigoare la 09.08.2013.

Întru executarea Încheierii nominalizate, Consiliul de administrație al CNPF a emis decizia cu privire la suspendarea modificărilor în sistemul informațional de stat RCA Data, operate în baza Hotărârii CNPF nr. 26/10 din 13.06.2013. În consecință, costurile la asigurarea de răspundere civilă auto internă și externă (Carte Verde) revin la valorile aplicate pînă la 09.08.2013.

Ministerul Finanțelor va prezenta Guvernului proiectul Bugetului de stat pentru anul 2014 către data de 1 septembrie

Declarația a fost făcută într-un interviu pentru portalul Tribuna.md de ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruța, care a menționat că totodată va fi prezentat și pachetul de modificări la legislația bugetar-fiscală.

Ministrul a spus că Ministerul Finanțelor alături de organele lo-

cale și centrale s-au ocupat activ de elaborarea bugetului pentru anul 2014 și calendarul bugetar a fost respectat, deși au fost admise unele întârzieri motivate de viața politică din Moldova. Ministrul a menționat că actualmente graficul este respectat din nou, fără nicio întârziere. Negruța a accentuat că Ministerul Finanțelor a transmis executorilor bugetului toate indica-

țiile metodologice, care se bazează pe principii bugetar-fiscale. De la instituțiile care sunt implicate în elaborarea bugetului au venit primele informații cu cifre, iar într-o săptămână-două Ministerul Finanțelor va avea și primele schițe ale proiectului bugetului pentru anul viitor.

InfoMarket

Valeriu Lazăr: "Ministerul Economiei va anunța un concurs de privatizare la începutul lunii septembrie"

Agencia Proprietății Publice va anunța un concurs de privatizare cel târziu la începutul lunii septembrie, a declarat pentru agenția «INFOTAG» viceprim-ministrul, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr.

Oficialul a precizat că la etapa curentă are loc activ procesul de inventariere, iar Ministerul Economiei «împreună cu toate ministerele și departamentele analizează întreprindere după întreprindere».

Vicepremierul a relatat că procesul de inventariere urmează să fie încheiat până la 20 august.

«În fond, la sfârșitul lunii august guvernul urmează să ia decizia finală, să aprobe această listă și să înceapă privatizarea ca atare. Noi intenționăm să anunțăm concursul cel târziu la începutul lunii septembrie. Acesta va dura două-trei luni. Sperăm să facem primele lui totaluri cam până la sfârșitul lunii noiembrie», a declarat Lazăr.

Întrebat despre privatizarea întreprinderilor strategice, excluse recent din lista întreprinderilor nepasibile de privatizare, Valeriu Lazăr a răspuns: «Lista întreprinderilor va fi stabilită doar după inventariere».

«Dacă se va decide că suntem pregătiți să privatizăm anumite întreprinderi, trebuie să răspundem la următoarele întrebări: Când? Pe ce cale? Cu consultant sau fără acesta? Prin comercializare la bursă sau prin concurs investițional? Toate ministerele trebuie să aibă certitudine pentru a adopta deciziile coordonate împreună cu Agenția Proprietății Publice», a subliniat vicepremierul.

«INFOTAG» precizează: Din cauza instabilității politice, nici un concurs de privatizare nu a fost organizat anul acesta. Totodată, conform planului, 260 mil. lei (\$20,6 mil.) urmează să fie încasați la buget din privatizare, în anul 2013.

În ultima zi a sesiunii de primăvară-vară, parlamentul a redus cu aproape 60 de întreprinderi lista obiectivelor nepasibile de privatizare. Ar putea fi scoase la vânzare întreprinderile de distribuție a energiei electrice RED Nord și RED Nord-Vest, Termocom, Apă-Canal, Moldtranselectro, Apele Moldovei, Radiocomunicații.

Acționarii Băncii de Economii au aprobat emisiunea de acțiuni prin subscriere în valoare de 80,3 mil. lei (\$6,3 mil.)

Acționarii Băncii de Economii (BEM) au aprobat emisiunea de acțiuni închisă prin subscriere în valoare de 80,3 mil. lei (\$6,3 mil.), pentru care au votat 99,96% dintre acționari la adunarea extraordinară din 2 august.

Surse din bancă au comunicat agenției «INFOTAG» că acțiunile au o valoare nominală de 5 lei fiecare. Acționarii vor procura în cadrul emisiunii închise un număr de acțiuni, proporțional cu participarea lor la capitalul băncii. Emisiunea se va încheia pe 29 august.

Întrebat de reporterul agenției «INFOTAG» de ce din cei 320 mil. lei pe care statul a permis să fie alocați de la buget pentru participarea la emisiunea de acțiuni închisă a BEM, Consiliul de Administrație al acesteia a recurs la o emisiune de numai 80,3 mil. lei, surse avizate au enunțat mai multe presupuneri.

O sursă responsabilă a agenției de la Banca Națională a Moldovei (BNM) a afirmat că o asemenea valoare a emisiunii poate avea trei motive: «Primul poate fi legat în modul cel mai strâns de lipsa de bani la buget pentru completarea capitalului BEM. La al doilea banca putea recurge la insistența celorlalți acționari, care de asemenea, eventual, nu aveau bani ca să subscrie acțiunile. Iar în al treilea rând, nu este de exclus că cei de la BEM au decis să crească cu ajutorul acestei emisiuni capitalul social la 200 mil. lei, pentru ca apoi să-și ia un răgaz, gândindu-se cum să capitalizeze banca».

Un acționar al băncii a relevat faptul că BEM chiar și cu emisiunea de 80,3 mil. lei, oricum nu va ajunge la 200 mil. lei.

«Acum capitalul social al BEM este de 117,337 mil. lei, iar luând în calcul emisiunea închisă acesta va constitui 197,88 mil. lei», a spus acționarul care a presupus că scopul emisiunii închise în valoare de 88,3 mil. lei ar putea fi cu totul altul.

În viziunea acționarului, este posibilă varianta că statul care deține 56% dintre acțiuni la BEM, din anumite motive incredibile nu va subscrie acțiunile. «Și atunci, pe 28-29 august, când toată lumea în țară va avea o stare de spirit de sărbătoare, cineva din grupul de acționari care acum, potrivit diferitelor estimări, controlează între 34% și 40% dintre acțiunile BEM, va putea subscrie suplimentar partea leului din această emisiune, schimbând coraportul acționarilor în capital, astfel încât statul să piardă controlul asupra acesteia», a explicat acționarul.

La începutul anului 2013, guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, declarase că este necesară sporirea capitalului BEM cu 700 mil. lei. Mai târziu, banca a încheiat un acord de comercializare a activelor și creditelor în valoare totală de 940 mil. lei, datorită căruia și-a îmbunătățit apreciabil situația financiară, înregistrând creșteri la majoritatea indicatorilor la situația din 31 martie 2013. Potrivit datelor agenției, întreaga sumă conform acestui contract urma să fie încasată până la sfârșitul lunii iulie.

Conform rating-ului băncilor al revistei «Profit», după trimestrul I, 2013, BEM a înregistrat rezultate impresionante (creșterea cu 93% a valorii în rating comparativ cu trimestrul IV, 2012). Aceasta i-a permis instituției să urce de pe poziția a cincea pe a patra în grupul de bănci cu active de peste 3 mld. lei. Chiar dacă are indicatori de rentabilitate mici, BEM a reușit să crească portofoliul de credite cu 9%, a scăpat de o parte din creditele neperformante (valoarea absolută s-a redus cu 27%), înregistrând un rezultat financiar pozitiv pe primele trei luni ale anului curent. Banca are un nivel ridicat de active cu lichiditate înaltă în bilanț, fapt care afectează eficiența utilizării resurselor.

Până în 2020, Moldova își va asigura 20% din energia consumată prin utilizarea surselor regenerabile

Până în 2020, Moldova își va asigura 20% din energia consumată prin utilizarea surselor regenerabile. Acesta este obiectivul principal trasat de Ministerul Economiei în Planul național de acțiune în domeniul energiei din surse regenerabile pentru anii 2013-2020 (PNAESR).

Planul definește obiectivele sectoriale pentru a atinge 20% din energia consumată din sursele regenerabile (ESR) către anul 2020, stabilind acțiuni legislative, de reglementare și administrative necesare pentru realizarea acestor obiective și promovează utilizarea surselor regenerabile de energie.

Conform planului, energia electrică din surse regenerabile va fi generată preponderent de instalațiile de energie eoliană, începând cu anul 2016. Generarea de energie electrică utilizând sursa eoliană va fi completată parțial de energia produsă din biomasă cu începere din anul 2015, precum și de cea produsă de instalațiile hidroelectrice mici existente (care în anul 2009 au contribuit cu circa 2% energie din surse regenerabile la mixul de energie). În măsura creșterii competitivității echipamentelor, și tehnologia solar fotovoltaică va contribui către sfârșitul deceniului.

Potrivit lui Vadim Ceban, directorul Direcției Generale Securitate și Eficiență energetică din cadrul Ministerului Economiei, PNAESR a fost elaborat în conformitate cu prevederile Directivei 28 a Comisiei Europene din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Viziunea documentului urmărește consolidarea platformei de producere a energiei electrice prin rețehnologizarea CET-urilor, integrarea capacităților din regiunea transnistreană și dezvoltarea strategică utilizând energia eoliană.

Totodată, în Plan sunt incluse prevederi de protecție a intereselor investitorilor și consumatorilor. Astfel, câștigătorii licitațiilor vor avea asigurată vânzarea energiei electrice produse din surse regenerabile prin contract pe o perioadă de 15 ani. Prețul va fi indexat anual cu inflația și rata de schimb. Prețul de start al licitațiilor va fi ajustat în timp și în funcție de evoluția costului tehnologiilor. Investitorii vor depune garanții pentru a se asigura o rată de implementare corespunzătoare.

La rândul lor, investitorii au propus un șir de ajustări de ordin legislativ, în special referindu-se la unele modificări în Codul Funciar și Forestier în ceea ce privește schimbarea destinației terenurilor. Totodată, ei s-au pronunțat pentru revizuirea cadrului general de autorizare, în scopul simplificării acestuia.

Conform impactului estimat, implementarea PNAESR va genera investiții de minimum 250 milioane de

euro, locuri noi de muncă și un efect pozitiv asupra PIB.

În deceniul următor se planifică dezvoltarea unei piețe naționale funcționale concurențiale, integrată în piața internă de energie (PIE). În ceea ce privește accesul ESR-EE (Energia Surselor Regenerabile în Energia Electrică) la rețea, legislația în vigoare cuprinde dispoziții referitoare la suportarea limitată de către producător a costurilor de racordare la rețea, în timp ce operatorul rețelei de transport și de sistem va depune eforturi în vederea punerii în aplicare a cerințelor legislației primare referitoare la asigurarea unor informații transparente cu privire la termenii, condițiile și termenele-limită pentru racordarea la rețea prin publicarea instrucțiunilor conexe.

Energia din surse regenerabile folosită pentru încălzire și răcire va fi produsă preponderent din biomasă, sub formă de lemn, deșeuri de lemn și deșeuri agricole. Energia solară termală este o altă sursă sigură care urmează să contribuie la producerea de energie din surse regenerabile.

Energia din surse regenerabile pentru sectorul transporturi va proveni din biomotorină, bioetanol și energie electrică din surse regenerabile. În Republica Moldova deja se produce biomotorină însă, în prezent, este exportată în Germania, prin urmare nu este luată în considerare la definirea obiectivului indicativ.

Producerea de energie termică se bazează în prezent pe deșeuri agricole și de lemn; opțiunea cu cel mai mic cost ar fi sporirea anume a acestui tip de energie termică. Pentru diversitate și accesibilitate mai mare în mixul de energie termică pentru Moldova este inclusă, la fel, energia solară.

Avantajul principal al acestor tipuri de resurse energetice este lipsa emisiilor de gaze cu efect de seră în urma proceselor de transformare a lor în alte tipuri de energie. Evident că la arderea biomaselor solide se elimină CO₂, însă cantitatea emisă este echivalentă celei emise la putrezirea ei și respectiv absorbită de altă vegetație în procesul de fotosinteză.

Pentru localitățile suburbane, rezerva de biomasă o reprezintă deșeurile agricole ce nu pot fi folosite ca hrană pentru animale sau excesul acestora. Pentru oraș însă există două posibilități de obținere a energiei din biomasă: prima este obținerea energiei termice din deșeurile vegetale, a doua reprezentând generarea biogazului din deșeurile menajere și cele municipale lichide. Cea de-a doua tehnologie însă necesită investiții importante și randamentul nu este prea mare. Și dacă vorbim despre deșeuri, trebuie menționat faptul că o soluție energetică argumentată economic este construirea unei centrale de incinerare a deșeurilor, dar aceasta

iarăși necesită investiții mari și are anumite particularități tehnice care trebuie analizate foarte bine înainte de implementare.

Și municipiul Chișinău are un asemenea plan de sporire a eficienței energetice. Primăria municipiului Chișinău își propune ca până în anul 2020 să reducă cu 20% emisiile de CO₂, să sporească eficiența energetică cu 20%, precum și utilizarea energiei regenerabile cu 20%. Activitățile ce urmează a fi întreprinse au fost enumerate în Planul de Acțiune privind Energia Durabilă pentru municipiul Chișinău (PAED), elaborat de Primăria municipiului Chișinău, în parteneriat cu IDIS "Viitorul" și suportul financiar al Uniunii Europene.

Din tot consumul energetic înregistrat în 2010, cu excluderea sectoarelor industrial și agricol, cota cea mai mare de consum o dețin clădirile rezidențiale, care consumă circa 40% din consumul de energie – electrică, termică, combustibili și gaz natural.

Sinteza datelor colectate relevă că, în anul 2010, în teritoriul administrat de municipiul Chișinău, consumul final de energie aferent clădirilor și echipamentelor din sectorul municipal, rezidențial și al serviciilor reprezintă 72% din consumul final de energie și este de 5 387 928 MWh. Transportul reprezintă 28% din consumul final, fiind în cantitate de 2 137 466 MWh. Emisiile de CO₂, datorate consumului de energie în clădiri, echipamente și instalații reprezintă 73%, iar cele generate în transport 27%.

Deși energia electrică ocupă locul 4 ca pondere în consumul final de energie (14,5%), aceasta generează cea mai mare cantitate de emisii de CO₂ (28,8%), iar gazul natural utilizat direct în locuințe, cele mai mici.

Prin acțiunile cuprinse în PAED, în raport cu situația existentă în 2010, fiecare dintre cele două mari categorii de activitate își va reduce în 2020 consumul de energie finală, respectiv emisiile de CO₂: cu 23,2% Clădiri, echipamente, instalații și industrii; 12,9% Transport.

Pe domeniul de activitate, consumul de energie finală este prevăzut să fie în 2020 mai redus decât cel din 2010 cu: 48%, Clădiri și echipamente-instalații municipale; 24% transportul public; 20% parcul municipal; 20% clădiri rezidențiale; 17% clădiri, echipamente terțiare (care nu sunt municipale); 11% transportul privat și comercial; 0,28% iluminatul public municipal.

Față de 2010, fiecare din următoarele tipuri de combustibil utilizate sub formă de energie termică-electrică se va reduce cu: 18% energie electrică, 31% energie termică, 17% gaz natural, 23% motorină, 20% benzină, 16% cărbune, 23% lemn de foc.

Cristina MIRON

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Asigurările agricole constituie peste 45% din portofoliul CA Garanție

După primele șase luni de când Compania de asigurări Garanție preia riscuri pe segmentul asigurării agricole, a subscris prime de asigurare în volum de 6,256,440 mii lei, dintre care asigurările de animale au constituit 9,8% (635.269 lei).

Potrivit datelor neauditate prezentate de companie, linia asigurării agricole (inclusiv asigurările riscurilor subvenționate în agricultură și asigurarea animalelor) a înregistrat o creștere importantă, atingând 46% din portofoliul de asigurare în primul semestru.

Merită de menționat că CA Garanție Asigurări și-a majorat la finele anului 2012 capitalul social de la 15,3 mil. lei până la 19,8 mil. lei, cu scopul de a prelua noi riscuri în asigurare, inclusiv pe segmentul de asigurări agricole.

Compania Garanție a subscris prime brute în valoare de 13,699,469 mii lei în primul semestru al anului curent, o valoare cu 221,7% mai mare decât în aceeași perioadă a anului trecut (2012:4.360.110 lei).

Merită de menționat că creșteri semnificative au înregistrat: Ramura asigurărilor Casco – cu 514,9% cu subscrieri de 2.315.406 mii lei (2012:376.556 lei), precum și linia asigurărilor obligatorii de răspundere civilă a autovehiculelor (RCA) – cu 292% (PBS: 3,420,085 mii lei față de 873,163 mii lei în 2012). Linia asigurărilor de călătorie în străinătate (Travel), a înregistrat o creștere a încasărilor cu 46,1%, cu o valoare totală de 70,845 mii lei.

În același timp, asigurările de tip Property (ramura asigurărilor de incendiu și calamități naturale) au înregistrat o scădere cu 44,6% față de aceeași perioadă a anului 2012, cu o valoare a primelor brute subscrise de 290.730 mii lei.

Potrivit datelor neauditate prezentate de companie, în aceeași perioadă au fost plătite despăgubiri în sumă de 2,358,691 mii lei (2012:1.806,799 lei) sau cu 30,54% mai mult față de primul semestru al anului trecut.

GARANȚIE Asigurări ocupă locul 11 din cele 17 companii de asigurări prezente pe piața din Moldova, după volumul de prime brute subscrise în primul trimestru 2013 pe linia asigurărilor generale. Capitalul social al companiei constituie 19.800.000 lei. Grupul ASCOM S.A. deține o participație de 100% din acțiunile asigurătorului.

B.C. „UNIBANK” S.A.

AVIZ DE CONVOCARE A ADUNĂRII

GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR B.C. „UNIBANK” S.A.

B.C. „UNIBANK” S.A. avizează acționarilor săi că, în temeiul business-planului Băncii și cererii acționarilor Băncii care dețin mai mult de 25% din acțiunile cu drept de vot ale Băncii, Consiliul Băncii a luat decizia de a convoca adunarea generală extraordinară a acționarilor la data de 04 septembrie 2013, orele 14.00, începutul înregistrării acționarilor – 13.00, pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 202, „Kentford”, etajul 4, Centrul de presă al Agenției Informaționale „Novosti-Moldova”, cu următoarea ordine de zi:

CHESTIUNI ORGANIZATORICE DE PE ORDINEA DE ZI:

Privind alegerea președintelui adunării generale extraordinare a acționarilor, a secretarului adunării și delegarea acestuia a obligațiilor de înregistrare a participanților la adunare, aprobarea componenței comisiei de numărare a voturilor, regulamentului de lucru al adunării și modulului de autentificare a procesului-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor B.C. „UNIBANK” S.A.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la majorarea capitalului social al B.C. „UNIBANK” S.A. prin desfășurarea emisiunii suplimentare închise a IX-a de acțiuni ordinare nominative ale B.C. „UNIBANK” S.A.

Adunarea se ține cu prezența acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunare a fost întocmită de registrator la situația din 08 august 2013. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele privind ordinea de zi la oficiul central al B.C. „UNIBANK” S.A. începând cu 23 august 2013.

Acționarii trebuie să aibă asupra lor un document care le atestă identitatea. Reprezentantul legal al acționarului trebuie să prezinte documentele corespunzătoare care confirmă împuternicirile lui de a participa la adunare și de a lua decizia asupra tuturor chestiunilor de pe ordinea de zi a adunării.

Cursul oficial al leului față de euro pentru prima dată în ultimii doi ani a trecut de bariera psihologică de 17 lei

Astfel, pe data de 12 august cursul oficial al leului față de euro, stabilit de Banca Națională a Moldovei, constituie 17,0164 lei pentru un euro. Ultima dată, cursul oficial de schimb al BNM care a depășit 17 lei per euro a fost înregistrat pe 3 mai 2011. Atunci acesta a fost de 17,1123 lei per euro.

Tendința de devalorizare a leului este susținută de BNM, care cumpără valută străină. Anterior, guvernatorul BNM, Dorin Drăguțanu, a menționat că o devalorizare moderată a leului în acest an se înscrie în politica BNM pentru a atinge indicatorul inflației și pentru a contribui la creșterea economică stabilă. Potrivit sursei citate, reducerea cursului valutei naționale va ajuta la atenuarea presiunii deflaționiste din contul creșterii cererii interne. În situația în care pe piața valutară există o propunere de valută mare, BNM intervine atent pe piața valutară internă pentru procurarea

valutei pentru a suplini rezervele valutare de stat, fără a pune în pericol indicatorul inflației pe termen mediu. Dorin Drăguțanu a accentuat că creșterea anuală medie a prețurilor cu 5 la sută pe de o parte va asigura energia necesară pentru asigurarea creșterii economice, iar pe de altă parte protejează populația de o creștere accelerată a prețurilor, ceea ce se va reflecta asupra bunăstării lor. Drăguțanu a spus că pe perioadă lungă creșterea temperată a prețurilor este necesară pentru ca economia să lucreze, să se obțină mai multe impozite și taxe pentru achitarea salariilor și pensiilor. Drăguțanu a accentuat că dacă BNM nu ar cumpăra surplusul de valută, atunci s-ar atesta o fortificare a leului, ce ar duce la creșterea presiunii deflaționiste, ceea ce ar putea influența indicatorii macroeconomici.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresă: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Iurie FILIP,
Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,
Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:
Tatiana SOLONARI
Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)
CONT BANCAR: 225139437,
c/f 1003600114204,

BC "Eximbank - Gruppo Veneto Banca", S.A.,
fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Republica Moldova, printre statele cu cel mai ridicat deficit al contului curent

Republica Moldova se numără printre statele cu cel mai ridicat deficit al contului curent, de 10,9% din PIB, în perioada 2005-2012, potrivit datelor FMI. Astfel, țara noastră este în fruntea statelor din regiune privind deficitul contului curent raportat la PIB.

Potrivit informațiilor fondului, cu cel mai mare deficit al contului curent Republica Moldova este deșansată de Georgia cu 14,2% și de Bulgaria cu 10,2%. Iar în urma țării noastre sunt Albania – 10,6%, Bosnia și Herțegovina – 9,9% și Letonia cu 7,9%. În timp ce la coada clasamentului, cu cel mai mic deficit al contului curent, sunt Ungaria, Cehia și Slovenia cu câte 3%, 2% și respectiv 1,8%.

Problema mărimii deficitului contului curent nu constă în nivelul ridicat al acestuia, ci în sursele de finanțare ale acestuia. Astfel, din anul 2010 deficitul contului curent al Republicii Moldova este finanțat preponderent din sursele de finanțare externă. Însă banii respectivi sunt cheltuiți ineficient pentru a genera valoare adăugată și a suplina deficitul contului curent.

Factorii ce duc la creșterea deficitului contului curent: de exemplu 40% din împrumuturile externe ale Republicii Moldova au fost contractate de la autoritățile monetare instituționalizate, ceea ce nu este bine, climatul investițional nu favorizează atragerea capitalului în economie. Datoria externă a Republicii Moldova este relativ la un nivel ridicat, ceea ce ar putea limita pe termen mediu expansiunea mediului de afaceri din țară.

Totodată, într-o analiză de țară, Banca Mondială constată că o creștere economică accelerată necesită reforme structurale. "Republica Moldova a realizat progrese semnificative în multe domenii, însă multe încă mai urmează a fi făcute. Banca Mondială în prezent pregătește o noua Strategie de Parteneriat cu țara pentru susținerea Republicii Moldova în vederea stimulării prosperității și reducerii sărăciei prin captarea beneficiilor în urma deschiderii și integrării cu Uniunea Europeană și economia globală. Strategia este destinată să ajute Republica Moldova la diversificarea și extinderea dotării sale cu capital instituțional, uman și natural".

Potrivit Balanței de Plăți a Băncii Naționale a Moldovei, contul curent al balanței de plăți a înregistrat în trimestrul I 2013 un deficit în valoare de 106.44 mil. USD, în scădere cu 35,9 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent.

"Diminuarea deficitului contului curent a fost determinată de creșterea exporturilor de bunuri și servicii cu 13,9 la sută, precum și de majorarea excedentului cumulat la venituri și transferuri curente cu 5,8 la sută. De menționat că excedentul veniturilor și transferurilor curente a acoperit deficitul comerțului exterior cu bunuri și servicii în proporție de 83,2 la sută", se spune în informația BNM.

Volumul comerțului exterior cu bunuri și servicii a înregistrat 2.273,73 mil. USD, în creștere cu 8,0 la sută. Gradul de acoperire a importurilor de bunuri și servicii prin exporturi a constituit 56,4 la sută.

Totodată, deficitul comerțului exterior cu bunuri și servicii s-a diminuat cu 4,6 la sută comparativ cu trimestrul I 2012, constituind 633,21 mil. USD. Volumul comerțului exterior cu bunuri s-a majorat cu 7,5 la sută față de trimestrul I 2012, exporturile fiind în creștere cu 15,0 la sută, iar importurile – cu 4,2 la sută. Ca rezultat al majorării mai pronunțate a exporturilor comparativ cu importurile, deficitul comercial a scăzut

cu 4,4 la sută.

La diminuarea deficitului comercial total a contribuit în particular diminuarea deficitului în comerțul cu țările CSI (cu 29,8 la sută). În același timp, deficitul comercial înregistrat cu țările din restul lumii s-a majorat cu 9,6 la sută.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul I 2013 deficitul balanței comerciale s-a diminuat cu 5,5 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Diminuarea deficitului a fost determinată în particular de scăderea deficitului în comerțul cu Rusia și Turcia.

"Volumul fizic al bunurilor exportate nu s-a schimbat comparativ cu trimestrul I al anului 2012, în timp ce volumul fizic al bunurilor importate s-a majorat cu 3 la sută, astfel valoarea indicelui raportului de schimb brut a fost de 97,1 la sută. Concomitent, prețurile la bunurile importate s-au majorat în mediu cu 13 la sută, iar prețurile la bunurile exportate au crescut cu doar 2 la sută, indicele raportului de schimb net3 fiind de 90,3 la sută", conform informațiilor BNM.

Principalii furnizori de mărfuri pentru Republica Moldova în trimestrul I 2013 au fost: Rusia, România, Ucraina, Germania, Turcia, China, Italia, Belarus, Ungaria, Polonia, importurile din acestea constituind 81,2 la sută din total. Cea mai mare parte a importurilor – 47,4 la sută – au fost efectuate din țările Uniunii Europene, apoi urmează țările CSI cu o pondere de 35,7 la sută din totalul importurilor.

Serviciile internaționale au înregistrat în trimestrul I 2013 un sold deficitar în valoare de 7,23 mil. USD, ce s-a diminuat cu 24,6 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Serviciile prestate nerezidenților au fost evaluate la 222,75 mil. USD (în creștere cu 10,9 la sută), iar cele primite de la nerezidenți – la 229,98 mil. USD (în creștere cu 9,3 la sută). Raportul la PIB al deficitului înregistrat în comerțul cu servicii internaționale a constituit 0,4 la sută. Volumul comerțului exterior cu servicii s-a majorat cu 10,1 la sută, însumând 452,73 mil. USD, din care țările CSI le revine 27,1 la sută, iar țărilor din restul lumii – 72,9 la sută.

"Ponderea majoră în volumul serviciilor o dețin serviciile de transport. Balanța serviciilor de transport s-a îmbunătățit, deficitul scăzând cu 46,3 la sută comparativ cu trimestrul I 2012. Valoarea serviciilor de transport prestate nerezidenților a însumat 90,21 mil. USD, iar a celor importate – 95,80 mil. USD. Volumul serviciilor de transportare a bunurilor constituie 69,2 la sută din volumul total al serviciilor de transport, în timp ce transportul de pasageri constituie 20,5 la sută, restul revenind serviciilor auxiliare de transport. Serviciile de călătorii au înregistrat intrări în valoare de 48,76 mil. USD și ieșiri în valoare de 75,60 mil. USD. În volumul comerțului cu servicii de călătorii o pondere semnificativă, 62,4 la sută, revine călătorilor personale", se mai spune în datele BNM.

Serviciile de comunicații au în-

registrat un excedent în valoare de 24,16 mil. USD. Serviciile prestate nerezidenților au fost evaluate la 33,21 mil. USD, iar cele primite – la 9,05 mil. USD.

Veniturile au înregistrat un excedent în valoare de 192,65 mil. USD, majorându-se cu 10,1 la sută, în special pe seama creșterii cu 11,0 la sută a veniturilor din munca prestată de către rezidenți patronilor nerezidenți. Intrările totale de venituri au fost evaluate la 220,01 mil. USD (+10,3 la sută), iar ieșirile – la 27,36 mil. USD (+12,3 la sută).

Veniturile nete spre plată din investiții au fost evaluate la 22,45 mil. USD, majorându-se cu 4,7 la sută comparativ cu anul precedent, din care plățile de dividende au constituit 6,56 mil. USD. Dobânzile, calculate spre plată conform orarului, au însumat: la împrumuturile BNM – 0,65 mil. USD, la împrumuturile guvernamentale – 3,71 mil. USD, la împrumuturile băncilor comerciale – 3,15 mil. USD și la împrumuturile întreprinderilor din alte sectoare – 5,44 mil. USD (inclusiv serviciul creditelor intragrup – 2,17 mil. USD).

Transferurile curente unilaterale au înregistrat un excedent în valoare de 334,12 mil. USD, ceea ce reprezintă 20,7 la sută în raport cu PIB. Excedentul la transferurile curente a fost determinat de transferurile personale, ale căror intrări au fost evaluate la 181,22 mil. USD, majorându-se cu 10,0 la sută comparativ cu trimestrul I 2012. Organismele internaționale și guvernele străine au acordat Republicii Moldova asistență tehnică sub formă de granturi și consultanță, evaluată la 48,20 mil. USD.

Ajutorul umanitar primit a fost estimat la 4,05 mil. USD. Republica Moldova și rezidenții săi au plătit organizațiilor internaționale cotizații de membru în valoare de 1,71 mil. USD.

Investițiile străine directe în economia națională au fost evaluate la 60,61 mil. USD în valoare netă, intrările constituind 85,00 mil. USD, din care 56,13 mil. USD – în capital social, determinate preponderent de emisia suplimentară de acțiuni de către BC "Eximbank Gruppo Veneto Banca" SA (30,71 mil. USD).

Ieșirile de capital aferente investițiilor străine directe au fost evaluate la 24,39 mil. USD. Ele au rezultat preponderent din rambursările de împrumuturi contractate anterior de la creditorii afiliați de peste hotare. Conform orarului, urmau să fie rambursate împrumuturi în valoare de 20,56 mil. USD, efectiv au fost achitate 19,17 mil. USD.

Stocul de investiții străine directe acumulat către sfârșitul lunii martie 2013 a fost evaluat la 3,382,63 mil. USD (diagrama 27), constituit din: participații la capitalul social și venit reinvestit în valoare de 2,610,38 mil. USD și împrumuturi intragrup (alt capital) – 772,25 mil. USD.

Victor URȘU

În 2012, pierderile SA Floarea Soarelui în sumă de 26,3 mil lei vor fi acoperite din contul viitorului venit al societății

Decizia a fost aprobată la adunarea acționarilor companiei. Astfel, s-a decis că tot venitul din anul curent va fi direcționat spre acoperirea pierderilor anului trecut.

În cadrul adunării s-a aprobat raportul Consiliului societății privind rezultatele activității financiar – economice pentru anul trecut, au fost aprobate direcțiile de bază de activitate pentru anul curent. Organizația de audit pentru anul curent a fost aprobată compania Baker Tilly and Partners. De menționat că în 2012 volumul vânzărilor companiei Floarea Soarelui s-a redus cu 3,9 la sută – până la 989,5 mil lei, iar prețul de cost al vânzărilor a crescut cu 10,5 la sută – până la 886,7 mil lei. În 2011, întreprinderea a obținut un profit net de 53,7 mil lei.

Capitalul social al SA Floarea Soarelui este de 14,89 mil lei. Acționarul majoritar al SA Floarea Soarelui este Amableus Limited (49,76 la sută) și Trezeme Limited (34,46 la sută). SA Floarea Soarelui este un combinat de ulei, cel mai mare din acest domeniu, care este controlat de grupul american W.J., specializat în producerea, prelucrarea și vânzarea producției agricole. Capacitatea de păstrare a W.J. în Moldova depășește 100 mii tone, prelucrarea materiei prime – peste 300 mii tone pe sezon.

Cele mai mari probleme ale producătorilor din industria ușoară țin de sfera fiscală, vamală, dar și de asigurarea socială și inspecția muncii

Problemele, constrângerile și barierele cu care se confruntă producătorii din industria ușoară, dar și soluțiile acestora au fost subiectele abordate la masa rotundă, organizată de Ministerul Economiei cu reprezentanții Asociației Patronale a întreprinderilor din industria ușoară.

Astfel, printre problemele stringente enunțate de producători a fost pusă în discuție povara taxelor la importul utilajelor și materiei prime pentru producătorii din industria ușoară, lipsa personalului calificat, fluxul masiv al importului mărfurilor de contrabandă, fluctuațiile constante ale cursului valutar, achitarea indemnizației de către angajator pentru primele 5 zile de incapacitate temporară de muncă, transparența achizițiilor publice ș.a.

Antreprenorii din industria ușoară au cerut eliminarea taxelor la importul utilajelor și a materiei prime, ceea ce va contribui la tehnologizarea acestei ramuri, creșterea productivității și, efectiv, la sporirea competitivității întreprinderilor. De asemenea, ei s-au pronunțat pentru elaborarea unui program național de sporire a calității învățământului de specialitate, asigurarea transparenței și corectitudinii achizițiilor publice ș.a.

În rezultatul discuțiilor, s-a convenit să se creeze un grup de lucru ce va întruni reprezentanții patronatelor din industria ușoară, sindicatele și autoritățile publice pentru a soluționa problemele în acest sector.

InfoMarket.

Veaceslav Negruța: "Noul program de colaborare cu FMI va fi semnat până la sfârșitul anului 2013"

Republica Moldova va reuși să semneze noul program de colaborare cu Fondul Monetar Internațional (FMI), până la sfârșitul anului 2013. Despre aceasta a declarat pentru portalul "Tribuna", ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruța.

Potrivit Agenției "INFOTAG", el a remarcat că "Moldova are nevoie de un nou program de colaborare cu FMI".

"La această etapă sunt multe aspecte care urmează a fi realizate în ceea ce ține de restructurarea economiei naționale, care va asigura creșterea durabilă pentru mulți ani înainte. Aici trebuie să reiterez opinia mea fermă ca Moldova are nevoie de un nou Program cu FMI nu doar având în vedere componenta financiară pentru următorii trei ani, cât pentru credibilitatea continuității politicilor de care au nevoie toți partenerii noștri de dezvoltare, multilaterali, bilaterali, inclusiv partenerii noștri din UE. Toți aceștia își doresc să vadă continuitate în reformele inițiate", a spus Negruța.

El a remarcat despre importanța finalizării implementării Programului destul de important și ambițios pe care Moldova l-a avut cu Fondul Monetar Internațional din 2009 până în 2013.

"A fost un Program care de fapt ne-a permis să redeschidem Moldova partenerilor, vecinilor noștri, începând cu septembrie – octombrie 2009. La fel, acest Program a servit drept temelie necesară pentru pachetul financiar aprobat în 2010, la Bruxelles, în sumă de 2,6 miliarde de dolari, pentru 4 ani, care ne-a asigurat atât creșterea economică, construcția infrastructurii necesare pentru creșterea ulterioară, cât și suportul politic pentru reformele inițiate în 2009. Trebuie de spus că Programul cu FMI a fost unul din puținele pe care Moldova le-a avut cu început și finalitate. Spun finalitate nu doar respectând termenii, dar și parametrii cuantificabili, realizați așa cum am convenit la început, ajustările necesare efectuate pe parcurs. În această perioadă, am reușit să consolidăm finanțele publice și să asigurăm stabilitatea financiară necesară în domeniul respectiv. Astfel, am creat premisele necesare și baza pentru o ulterioară relansare economică a Republicii Moldova", a subliniat ministrul.

"INFOTAG" precizează: Republica Moldova a aderat la FMI pe 12 august 1992, deținând la fond o cotă de 123,2 mil. SDR (circa \$191 mil.) sau 0,05% din total. Dreptul de vot al Moldovei la FMI reprezintă 1973 de voturi sau 0,08% din total. FMI intrunește 188 de țări – membre. În anul 2012, beneficiul net al FMI a constituit 1,5 mld. SDR – \$2,307 mld.

Ultimul program al Republicii Moldova cu FMI a fost semnat pe 29 ianuarie 2010 și s-a încheiat în aprilie 2013. Programul stabilea un suport financiar în mărime de 369,6 mil. drepturi speciale de tragere. În legătură cu faptul că Moldova nu și-a onorat toate angajamentele asumate, nu s-a reușit realizarea ultimei etape a programului. Respectiv, Moldova a ratat ultima tranșă în mărime de \$76 mil.

“Sarcina Ministerului Transporturilor este de a atrage surse pentru reparația drumurilor”

Interviu acordat de ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Vasile Botnari, pentru Agenția “INFOTAG”

– **De Vasile Botnari, considerați că în cadrul Ministerului Transporturilor sunt necesare schimbări radicale?**

– Vor fi anumite schimbări, însă nu le-aș defini ca radicale, ci strict în termeni de creștere a eficienței activității Ministerului și de consolidare a echipei. În perioada următoare vom avea finalizate și mai multe evaluări în ceea ce privește activitatea Agențiilor subordonate Ministerului, astfel încât să putem interveni cu anumite îmbunătățiri ale activității lor.

– **Sunteți satisfăcut de calitatea drumurilor reabilitate în Moldova, inclusiv de cele reabilitate de companii străine?**

– Tocmai de aceea preocuparea mea principală este acum să găsim soluții pentru a atrage sursele de bani necesare reabilitării drumurilor, dar și pentru a demara lucrările pentru care deja sunt finanțări asigurate. Săptămâna aceasta are loc semnarea Acordurilor de finanțare în valoare de 300 mil. de euro cu BERD și BEI. Din acești bani vor fi reabilitați 363 km de drum național. Este vorba de traseul Hîncești-Cantemir, Bălți-Sărăteni, Soroca-Arienești, Porumbeni-Cimișlia. La moment, se realizează lucrările pe 283 km de drum.

În ceea ce privește drumurile reabilitate deja de anumite companii străine, e devreme să mă pronunț, urmează să mă documentez, dar este esențial ca lucrările care se execută să fie de cea mai înaltă calitate și în privința acestora voi fi foarte exigent, nu voi accepta nici un fel de rabat de la calitate.

– **Ce trebuie să facem ca să avem totuși drumuri europene?**

– În primul rând, pe drumurile la care se lucrează vom implementa un sistem de monitorizare în ceea ce privește calitatea lucrărilor și respectarea normelor europene în acest domeniu. Am semnat că au existat devieri de la aceste standarde, dar mă voi pronunța mai clar când voi avea un raport complet. Companiile care semnează cu noi contracte de reabilitare a drumurilor, trebuie să fie pregătite să răspundă pentru calitatea lucrărilor efectuate și să ofere garanțiile necesare în cazul în care se înregistrează unele deficiențe.

Drumurile făcute prost vor fi reparate din contul companiei care le-a făcut. Și ca să nu avem discuții, în perioada următoare vom reevalua garanțiile pe care le punem în contractele cu companiile, astfel încât responsabilitatea lor să fie mult mai clară și termenul de remediere a deficiențelor să fie cât mai redus.

O altă problemă care trebuie rezolvată rapid este respectarea termenelor de dare în exploatare a drumurilor. Există parcă o regulă că lucrările să fie terminate cu întârziere, iar acest lucru trebuie să dispară. Dacă o companie întârzie, trebuie să plătească penalități pentru aceasta. Sunt însă conștient că pentru ca aceste întârzieri să nu existe, trebuie ca și Ministerul să-și îndeplinească la timp obligațiile față de companiile cu care lucrează.

– **Ce împiedică valorificarea în volum deplin a banilor oferiți de donatori pentru reconstrucția drumurilor?**

– Este vorba tocmai de aceste întârzieri de care vorbim. Dacă o com-

panie nu finalizează lucrarea, noi nu o plătim. Iar cum anul trecut mai multe companii contractante au avut întârzieri, a rămas o sumă de bani neachitată din acest motiv. Așa cum a sesizat și Ministerul Finanțelor, ar fi vorba de 420 mil. lei, care însă vor fi utilizați anul acesta.

– **De câți bani este nevoie pentru a soluționa definitiv problema infrastructurii drumurilor?**

– Specialiștii spun că avem nevoie de 4 mlrd. lei pentru reabilitarea integrală a drumurilor. Fondul Rutier în ultimii ani a crescut de 4,5 ori și planificăm să-l majorăm anul acesta. Fondul crește anual, însă acești bani sunt insuficienți, pentru că ei nu sunt utilizați doar pentru reabilitarea drumurilor, ci și pentru întreținere, achiziție de tehnică. Anul acesta, din Fondul Rutier au fost alocați 20 mil. lei pentru instalarea barierelor la nivel cu calea ferată.

În aprilie, a avut loc licitația pentru selectarea companiilor care se vor ocupa de aceasta, însă două companii ucrainene care au participat nu corespundeau cerințelor și va fi anunțat un nou concurs. Sperăm că de data aceasta vor participa mai multe companii. Până la finele anului, vom instala bariere la nivel cu calea ferată pe cele mai periculoase sectoare. În plus, planificăm să introducem monitorizarea video pe cele mai periculoase segmente, astfel încât cei care nu respectă regulile să poată fi sancționați. Si apropo de asta, urmează să discutăm cu colegii de la MAI pentru a găsi împreună o formulă prin care să înăsprișm pedepsele pentru cei care traversează în mod neregulamentar calea ferată. Sunt deja prea multe cazuri în care șoferii nu doar că și-au pus în pericol propriile vieți, dar au pus în pericol și viețile pasagerilor pe care îi transportau, iar iresponsabilitatea asta trebuie sancționată mult mai dur decât prevede acum legea.

– **Cum să luptăm cu transporturile ilegale de pasageri?**

– Este o problemă dureroasă, pentru soluționarea căreia au fost formate diverse grupuri de lucru, însă nu s-au înregistrat progrese. Din acest motiv, am decis să schimbăm abordarea cu una mai complexă. Vom colabora mai strâns cu Ministerul de Interne în vederea sancționării transportatorilor ilegali, vom atrage în soluționarea problemei asociațiile de profil, vor opera inclusiv modificări ale legislației. Astăzi, avem o situație cel puțin stranie, când un transportator care activează regulamentar achită amenzi de zeci de ori mai mari decât cel fără licență. Încă în 2008, când eram director al Agenției Transporturi, am propus să fie introdusă măsura de sechestrare a unității de transport pentru trans-

portarea ilegală de pasageri. Această chestiune însă trebuie discutată, deoarece mulți nu sunt pregătiți pentru schimbări atât de radicale și trebuie să mergem pas cu pas, important este însă să ne pornim.

– **Cât de necesară e lupta cu transporturile ilegale?**

– În primul rând, vorbim de responsabilitate pentru siguranța pasagerilor transportați, transportatorii autorizați sunt mai responsabili, ei poartă răspundere pentru siguranța pasagerilor, se verifică starea tehnică a unităților de transport, sănătatea șoferilor. Sunt multe cerințe față de ei, pe când cei care activează ilicit nu răspund pentru nimic și mai prejudiciază și bugetul statului. În proiectul noului Cod al Transporturilor, care se află deja în Parlament, au fost introduse cerințe mai aspre față de transportatorii de pasageri.

– **Cum vedeți soluționarea problemei acordării facilităților în transport public pentru unele categorii de cetățeni?**

– Această problemă nu are soluții ușoare, dar reprezintă o preocupare pentru noi. Vom discuta cu reprezentanții Uniunii Transportatorilor și Drumurilor pentru a găsi căile de soluționare a problemei. Nu vreau însă să fac promisiuni fără acoperire, vreau mai întâi să identificăm soluțiile pentru acordarea acestor facilități.

– **Pe piața transporturilor avia din Moldova a venit o companie low-cost. La ce schimbări să ne așteptăm?**

– Rolul Ministerului constă în reglementarea pieței pentru crearea condițiilor de activitate operatorilor avia, astfel ca pe piața Moldovei să vină cât mai multe companii. De exemplu, spre Italia, după liberalizarea pieții, prețurile la bilete au scăzut considerabil, iar după venirea pe piață a companiilor low-cost, prețurile vor mai scădea. Anterior, s-a examinat posibilitatea introducerii modelului de zboruri low-cost spre Moscova, unde fluxul de pasageri anual este de cca 1,5 mil. de pasageri, inclusiv pe cale aeriană, feroviară, auto. Însă, pe moment, aceasta nu este posibil, deoarece Acordul existent între Moldova și Rusia limitează numărul de zboruri operate și costurile biletelor. Vom lucra în direcția liberalizării pieței între RM și FR, unica reglementată la ora actuală, astfel încât să putem elimina aceste bariere. Din punctul nostru de vedere, al Ministerului, concurența pe piața transporturilor aeriene nu poate decât să aducă mai multă calitate și prețuri mai bune pentru bilete. Așadar, suntem foarte deschiși față de companiile aeriene care doresc să vină în țara noastră și încercăm să le asigurăm condiții cât mai bune.

Piața imobiliară stagnează, tranzacțiile de vânzare-cumpărare în șase luni s-au menținut la nivelul anului 2012

Piața imobiliară este în continuă stagnare, tranzacțiile de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile s-au menținut în prima jumătate a anului 2013 la nivelul precedent, iar experții sînt sceptici în ceea ce privește ameliorarea situației în următoarea perioadă, transmite MOLDPRES.

Se pare că oamenii amână procurarea unei locuințe, așteptînd reducerea în continuare a prețurilor. În ianuarie-iunie au fost încheiate 55 373 tranzacții imobiliare de vânzare-cumpărare, cu o sută mai puțin decît anul trecut, relevă date ale Întreprinderii de Stat „Cadastru”.

Deși în ultimele trei luni, numărul tranzacțiilor a depășit nivelul din anul trecut, experții ezită să facă prognoze privind evoluția pieței în perioada imediat următoare. Cerere pentru apartamente există, însă cumpărătorii așteaptă ieftinirea imobilului locativ, spun agenții imobiliari.

Bursa Imobiliară LARA, una dintre cele mai reprezentative, constată că „prețurile la apartamente pe piața imobiliară secundară au scăzut ușor, în primul semestru, de la o medie de 590 la 583 euro pe metru pătrat”. De la începutul anului, prețurile la imobilul locativ în general s-au redus cu circa 5 la sută, iar situația pe această piață s-a înrăutățit comparativ cu ultimii ani – piața imobiliară se află într-o stagnare profundă, apreciază experții imobiliari.

În șase luni, oficiile de cadastru din țară au înregistrat un număr de peste 146 mii de tranzacții imobiliare (vânzare-cumpărare, moștenire, donații, schimb), în creștere cu șase la sută față de perioada respectivă a anului precedent, notează MOLDPRES.

Compania Draexlmaier Automotive SRL conduce topul principalilor exportatori în prima jumătate a anului 2013...

“Rezultatele primului semestru al anului 2013 arată că cea mai mare parte a exporturilor din Republica Moldova a fost asigurată de compania cu capital german Draexlmaier Automotive SRL, care și în 2012 s-a menținut pe prima poziție”, susține expertul economic Igor Goreacii care a realizat un top al celor mai mari 100 exportatori din Republica Moldova, în baza informațiilor oferite de Serviciul Vamal.

Solicitat de “INFOTAG”, expertul afirmă că și compania Vacomplex SRL care prestează servicii de depozitare vamală, își menține poziția în clasament ocupând locul 2.

“După ce în anul 2012 a dispărut din lista celor mai mari exportatori, în prima jumătate a acestui an cel mai mare colector de metal din țară, compania Metalferos, s-a clasat pe locul 3 la capitolul export cu diferite tipuri de metale”, a menționat sursa citată.

Potrivit expertului, compania Trans Oil a cedat poziția de lider deținută în 2011, coborîndu-se pe locul patru, fiind urmată în top de companiile ICS Lear Corporation, Mol-Declar Proiect, Politrans-Broker, Transimex, Shoot-Bas și, respective, Introscoop.

“Întreprinderea Glass Container Company SA, unul dintre cei mai mari producători de sticle și borcane de sticlă din Moldova, mai mulți ani la rând se menține la mijlocul clasamentului, fiind pe poziția a 23-a”, a spus expertul.

Topul a mai arătat că cei mai mari jucători din industria de conserve – Natur Bravo, Orhei-Vit, Alfa Nistru SA se află în top pe locurile 18,20 și, respectiv, 37. Companiile din industria ușoară Ionel și Zorile SA ocupă locul 41 și, respectiv, 49.

“O surpriză a topului pentru această perioadă este eliminarea celei mai mari companii după numărul de angajați, Calea Ferată din Moldova – care nu se regăsește în top, deși pe parcursul anului 2012 a deținut locul 38”, a spus expertul.

Companiile vinicole și-au întărit pozițiile în clasamentul 100 de exportatori. Printre acestea, se numără Moldavschi Standart ICS – locul 24, Zolotoi Aist – 28, Suvorov Vin – 30, Renaissance-Perfect IM – 35, Vinăria din Vale & CO – 51, Vinăria Bostavan – 54, DK-Intertrade – 61, Chateau Vartely – 97.

Topul 100 de exportatori în prima jumătate a anului este încheiat de companiile Euromarbe și Euro Olmar.

... Iar topul celor mai mari importatori este condus de Moldova GAZ

“În perioada ianuarie-iunie 2013, lista celor mai mari importatori din Republica Moldova este condusă de Moldova Gaz, care deține de doi ani și jumătate consecutiv poziția de lider”, susține expertul economic Igor Goreacii, care a realizat un top al celor mai mari 100 importatori din Republica Moldova, în baza informațiilor oferite de Serviciul Vamal.

Solicitat de “INFOTAG”, expertul susține că în lista celor mai mari 100 de importatori sunt prezenți majoritatea jucătorilor principali de pe piața produselor petroliere din Moldova.

“Astfel, compania rusească Lukoil-Moldova se situează pe locul 2, Petrom-Moldova – locul 4, Rompetrol Moldova – 7, Tirez Petrol deține locul 8, iar Bemol Retail SA locul 12”, a spus Igor Goreacii.

Operatorii de pe piața de telecomunicații ocupă locuri importante în top: compania Moldtelecom SA – locul 18, iar Orange Moldova SA – locul 43. Expertul susține că o serie de companii se regăsesc atât în topul exportatorilor cât și în cel al importatorilor.

“Astfel, compania Draexlmaier Automotive care ocupă locul 1 la export și deține locul 3 la import, compania cu capital străin Introscoop deține locul 24 la import și locul 10 la export, iar cel mai mare producător de zahăr – Sudzucker-Moldova SA – se află pe locul 14 la import și pe locul 26 la export”, a spus sursa citată. În listă la fel este prezentă cea mai mare companie producătoare de țigărete Tutun CTC deține locul 77 la import, iar la export locul 62. Printre cei mai mari importatori se numără astfel de companii ca Efes Vitanta Moldova Brewery SA locul 25, Air Moldova SA – 19, JLC SA – 50.

“O surpriză pe piața importurilor este apariția companiei ICS Strabag – locul 26, care prestează servicii de reabilitare a drumurilor naționale, precum Chișinău – Soroca. Companiile Metro Cash & Carry Moldova, Bioprotect, Supraten, care încep să utilizeze tot mai mult materie locală, ocupă pozițiile 97,96 și, respectiv, 81”, a precizat Goreacii.

HOTĂRÎRE

cu privire la rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare "ELITA-BROKER" S.R.L.

Nr. 29/11 din 21.06.2013

Monitorul Oficial nr. 140/1005 din 28.06.2013

***

În temeiul Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr. 15/8-O din 03.04.2013 și a Ordinului vicepreședintelui CNPF nr. 50 din 05.04.2013 a fost efectuat controlul complex privind respectarea legislației în domeniul asigurărilor de către Brokerul de Asigurare-Reasigurare "ELITA-BROKER" S.R.L. (în continuare – BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. sau brokerul) pentru perioada de activitate 13.03.2009 – 31.03.2013, în cadrul căruia s-au constatat următoarele.

BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. a fost înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la data de 12.02.2009 cu nr. 100960005357 (certificat de înregistrare de stat seria MD nr. 0089012 din 12.02.2009) și deține licența pentru activitatea de intermediere în asigurări seria CNPF nr. 000099 din 13.03.2009, valabilă până la 13.03.2014.

Nerespectând obligațiile asumate prin contractele de asigurare de răspundere civilă profesională a intermediarilor în asigurări, în anii 2010 și 2013 brokerul de asigurare a transferat asigurătorului primele de asigurare cu o întârziere de 3 luni și respectiv, de 2 luni, astfel contractele de asigurare nu au produs efecte juridice în acele zile, ca rezultat fiind încălțate condițiile de licențiere stabilite la art. 49 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 407-XVI "Cu privire la asigurări" (în continuare – Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006).

BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. în toată perioada supusă controlului, la verificarea selectivă privind încheierea contractelor de răspundere civilă auto, nu a asigurat respectarea cerințelor privind îndeplinirea corectă a formularelor de cereri și de contracte de asigurare potrivit formei și conținutului unic, nefiind indicat dreptul de posesiune a autovehiculului, teritoriul utilizării acestuia, numărul limitat și nelimitat de persoane asupra cărora se extinde protecția prin asigurare, nu sînt indicați coeficienții de rectificare utilizați la calcularea primei de asigurare pentru fiecare autovehicul, precum și nu sînt anexate copiile de pe pașapoartele tehnice ale tuturor autovehiculelor pentru care se solicită asigurarea, mărimea primei de asigurare și data achitării acesteia, încălcîndu-se astfel prevederile art. 8 alin. (2) și alin. (5) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 "Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule" (în continuare – Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006), art. 13 alin. (3) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și anexelor nr. 1 și nr. 3 la Hotărîrea CNPF nr. 20/5 din 16.05.2008 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului cererilor de asigurare, contractelor de asigurare și polițelor de asigurare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule".

În urma controlului respectării normelor legale la aplicarea primelor de asigurare de bază pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, verificînd selectiv contractele de intermediere în asigurări în perioada lunilor octombrie, noiembrie a anilor 2009, 2010, 2011, 2012 și ianuarie 2013, s-a constatat că BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. nu a operat cu prime și tarife de asigurare obligatorie stabilite de legislație, astfel, în cazul a 629 contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto intermediare au fost micșorate neîntemeiat primele de asigurare de la 5 la sută pînă la 25 la sută sau în sumă totală de 184,8 mii lei, ceea ce contravine prevederilor art. 7 alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, art. 11 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 și Hotărîrii CNPF nr. 53/5 din 31.10.2008 "Privind stabilirea primei de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă" (în continuare – Hotărîrea CNPF nr. 53/5 din 31.10.2008).

Totodată, în perioada anilor 2011-2012, brokerul nu a respectat clauzele prevăzute în contractele de mandat încheiate cu un asigurător, urmare a realizării produselor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă a acordat reduceri sub cuantumul stabilit de legea specială, prin ce au fost afectate interesele asigurătorului, fapt ce contravine prevederilor art. 43 alin. (1) lit. a), lit. b) și art. 53 alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și art. 11 alin. (3) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

În perioada supusă controlului, la verificarea selectivă, brokerul a intermediat contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto cu acordarea coeficientului de reducere (bonus) fără a solicita de la asigurat informația privind cazurile asigurate pe contractul precedent și declarația pe propria răspundere, semnată de asigurat, care să ateste lipsa contractelor de asigurare, nefiind respectate prevederile art. 11 alin. (2) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006, pct. 3, pct. 10 și pct. 11 din Regulamentul privind aplicarea sistemului

bonus-malus la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 13/2 din 03.04.2008.

În luna noiembrie 2012 și luna ianuarie 2013, la intermedierea a 46 contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă, brokerul a încasat prima de asigurare specificată în polița de asigurare cu o întârziere de la 1 pînă la 29 zile, fiind încălțate prevederile art. 8 alin. (4), art. 9 alin. (5) și art. 13 alin. (1) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Brokerul, în lunile martie și iulie 2012, a prestat servicii de asigurare pe anumite tipuri de asigurări pe numele unei companii de asigurare fără împuterniciri de reprezentare din partea asigurătorului, astfel fiind încălțate prevederile art. 49 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și art. 242 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova (în continuare – Codul civil).

În perioada supusă controlului, în unele cazuri, brokerul nu a respectat prevederile art. 8 alin. (8) din Legea nr. 414-XVI din 22.12.2006 și pct. 4 din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 474 din 28.04.1998, prestînd servicii de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto fără utilizarea aparatului de casă și control cu memorie fiscală cu eliberarea bonurilor de plată.

Contrar prevederilor art. 47 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 și cap. II pct. 5 subpct. (4), (8), (10), pct. 6 și pct. 8 subpct. (2) din Regulamentul cu privire la dezvăluirea de către participanții profesioniști la piața financiară nebanară a informației privind acordarea serviciilor, aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 8/6 din 26.02.2010, B. A. R. "ELITA-BROKER" S.R.L. nu a pus la dispoziția clienților, anterior încheierii, modificării sau reînnoirii contractului de asigurare informația referitor la procedura de soluționare a eventualelor litigii dintre el și clienți, precum și nu a afișat pe panou sau nu a prezentat în formă de broșură informația privind managementul participantului profesionist, informația privind activele, obligațiile, veniturile și cheltuielile, numărul de contracte pentru ultimul an de activitate, regulile interne de lucru cu clienți, precum și participantul profesionist nu păstrează la sediul său rapoartele anuale prezentate CNPF pentru ultimul an de activitate.

Brokerul, în calitate de prestator de servicii, pe toată perioada supusă controlului nu a ținut Registrul de reclamații în forma stabilită într-un loc vizibil și accesibil pentru consumatori, fapt ce contravine prevederilor art. 9 lit. g) din Legea nr. 105-XV din 13.03.2003 "Privind protecția consumatorilor" și Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamații, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1141 din 04.10.2006.

Persoana responsabilă de evidența, păstrarea și eliberarea formularelor cu regim special din cadrul BAR "ELITA-BROKER" S.R.L., în perioada supusă controlului, nu a ținut evidența operativă a intrării, utilizării și ieșirii formularelor cu regim special a polițelor de răspundere civilă auto interne și externe în Registrul de evidență a formularelor de strictă evidență, precum și nu a efectuat inventarierea formularelor cu regim special, în conformitate cu prevederile legale, astfel fiind încălțate prevederile art. 24 din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 12 (în continuare – Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007), pct. 5 și pct. 9 din Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17.03.1998 "Cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 406-II din 23 decembrie 1997".

Pentru perioada 2010-2011 brokerul a prezentat autorității de supraveghere rapoarte ce conțineau date eronate cu privire la veniturile obținute din activitatea de intermediere, primele brute subscrise aferente contractelor intermediare, primele brute subscrise de asistenți și comisioanele achitate asistenților în brokeraj, fiind admisă astfel nerespectarea modului de completare a acestora stabilit conform prevederilor art. 49 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, art. 6 alin. (2) și art. 29 alin. (6) din Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007 și Hotărîrii CNPF nr. 45/5 din 16.10.2009 "Cu privire la aprobarea formei și conținutului rapoartelor specializate ale intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări".

În perioada supusă controlului, BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. a admis încasarea comisionului în baza a 16 acte de îndeplinire a lucrărilor, care nu corespunde cu procentul remunerației stabilit în contract de mandat, astfel fiind încălțate prevederile art. 667 alin. (1), art. 679 alin. (1), art. 704 alin. (1) și art. 1033 alin. (1) și alin. (3) din Codul civil.

Brokerul, depășind termenele de transfer a primelor de asigurare încasate de către asigurătorii în numele căror a intermediat contracte de asigurare, a acumulat la data de 28.02.2013 datorii în sumă totală de 925,6 mii lei, afectînd astfel interesele asigurătorilor și ale persoanelor asigurate, fapt ce contravine prevederilor art. 43 alin. (1) lit. a) și lit. b), art. 53 alin. (4) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006.

În contrazicere cu prevederile art. 47 alin. (31) și alin. (32) din Legea nr. 407-XVI BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. a utilizat contul bancar, care a fost deschis în exclusivitate pentru satisfacerea obligațiilor față de asigurători și pentru sumele încasate cu titlu de prime de asigurare (reasigurare) ori față de asigurați (reasigurați) pentru efectuarea activității curente a brokerului. Totodată, în lunile octombrie și noiembrie ale anului 2012, datorita față de asigurător a fost micșorată cu suma comisionului calculat pentru lunile menționate, fiind încălțate respectiv și clauzele contractuale cu o companie de asigurări.

În calitate de entitate raportoare, BAR "ELITA-BROKER" S.R.L. nu a respectat termenul de elaborare și aprobare a Programului propriu privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și nu a informat CNPF despre aprobarea acestuia în termenul stabilit, ceea ce contravine prevederilor art. 9 alin. (3) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 "Cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului" 15 (în continuare – Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007) și pct. 2 și pct. 3 din Hotărîrea CNPF nr. 49/14 din 21.10.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebanară".

Totodată, brokerul, în calitate de entitate raportoare, nu a ținut registrul persoanelor fizice și juridice identificate, fiind încălțate prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 190-XVI din 26.07.2007 și pct. 46 subpct. 1) din Regulamentul privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pe piața financiară nebanară, aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 49/14 din 21.10.2011.

Nerespectînd prevederile pct. 16 din Regulamentul cu privire la cerințele față de persoanele cu funcții de răspundere ale asigurătorilor/reasigurătorilor și intermediarilor în asigurări, aprobat prin Hotărîrea CNPF nr. 13/3 din 03.04.2008 brokerul nu a notificat CNPF, în termen de 10 zile, în corespundere cu Anexa nr. 2 la Regulament, despre modificările survenite în lista persoanelor cu funcții de răspundere (încheierea contractului privind organizarea și ținerea evidenței contabile cu firma de audit, care constă în exercitarea funcțiilor contabilului-șef începînd cu 01.07.2012).

În baza constatărilor expuse, în temeiul prevederilor art. 1, art. 3, art. 8 lit. b) și lit. f), art. 9 alin. (1) lit. d), art. 25 alin. (2) din Legea nr. 192-XIV din 12.11.1998, art. 54 alin. (2) lit. c) și art. 55 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se sancționează Brokerul de Asigurare-Reasigurare "ELITA-BROKER" S.R.L. cu amendă în mărime de 5,0 mii lei, care se transferă la bugetul de stat.

2. Se prescrie persoanelor cu funcții de răspundere ale Brokerului de Asigurare-Reasigurare "ELITA-BROKER" S.R.L. respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, precum și întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălțărilor reflectate în actul de control, inclusiv:

– respectarea prevederilor legale privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule;

– conformarea modului de încheiere a contractelor cu actele normative în vigoare;

– respectarea prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

3. Se ia act de:

– tragerea la răspundere contravențională a administratorului Brokerului de Asigurare-Reasigurare "ELITA-BROKER" S.R.L. conform Codului contravențional al Republicii Moldova;

– ținerea Registrului de reclamații (seria RS, nr. 007779).

4. Despre executarea prezentei hotărîri se va informa Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de o lună, cu anexarea documentelor confirmative.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Direcției generale supraveghere asigurări.

6. Prezenta hotărîre intră în vigoare din data publicării.

VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE

Victor CAPTARI

Chișinău, 21 iunie 2013.

Nr. 29/11.

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 5-9 august 2013)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
05.08.13 12:29	MD14OGLI1000	SA "OGLINDIRE"	64,72	16711	1081535,92	Oferta publica pe piata secundara	117588	14,21	25,00
05.08.13 14:31	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	15,00	2275	34125,00	Vinzare Cumparare	475544	0,48	10,00
06.08.13 11:16	MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	50,00	500	25000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	740794	0,07	20,00
06.08.13 11:16	MD14RUNT1004	SA "1000 MARUNTISURI"	13,20	1000	13200,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	38625	2,59	10,00
06.08.13 11:16	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	10,00	20743	207430,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNI	2160905	0,96	10,00
06.08.13 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,00	310	5580,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,02	20,00
06.08.13 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	18,00	1000	18000,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,06	20,00
07.08.13 14:31	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	10,00	3000	30000,00	Vinzare Cumparare	4651534	0,06	10,00
07.08.13 14:31	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	10,00	993	9930,00	Vinzare Cumparare	4651534	0,02	10,00
08.08.13 14:31	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	15,00	1133	16995,00	Vinzare Cumparare	475544	0,24	10,00
09.08.13 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	6,00	331	1986,00	Vinzare Cumparare	30000	1,10	10,00
09.08.13 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	6,00	62	372,00	Vinzare Cumparare	30000	0,21	10,00
TOTAL				48058	1444153,92				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 29.07.2013-02.08.2013
Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. ZORILE SA	MD14ZORI1001	18	1	70	4990
2. ACORD SA	MD14ACCO1003	20	5	142	5680
3. AVION-LV SA	MD14VINO1009	5	3	1745	8725
4. CA-2811 SA	MD14COLN1007	10	1	147	1470
5. FLOARE-CARPET SA	MD14CARP1005	10	1	165	825
6. FRANZELUTA SA	MD14FRAN1004	20	1	467	8406
7. INTRODUCOP SA	MD14TROS1007	10	1	380	20083
8. JLC-INVEST SA	MD14JLIN1008	-	7	3270	1872
9. TUTUN-CTC SA	MD14TCTC1007	20	1	236	4720
10. VIITORUL-MAGAZIN SA	MD14VIIT1001	1	1	40	20
Total			22	6662	56791

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării persoanei juridice

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. PIELART SA	MD14PIEL1001	40	1	6100	108900
Total			1	6100	108900

Tipul tranzacției: Tranzacții cu titlu gratuit conform Legii privind administrarea și dețetizarea proprietății publice

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. ENERGOCOM SA	MD14NECO1006	100	1	1000	100000
Total			1	1000	100000

Tipul tranzacției: Tranzacțiile efectuate conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr. 163-XVI din 13.07.2007

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. SUDOR SA	MD14SUDO1000	10	1	3	30
Total			1	3	30

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. UNIVERSULSA	MD14UNIV1001	10	1	161	1610
2. VINĂRIA BARDAR SA	MD14BARD1000	35	1	167	5845
Total			2	328	7455

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unități)	Volumul total al VM tranzacționate (unități)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. CODREANCA SA	MD14CODR1003	10	1	16	160
2. ESTATE GROUP SA	MD14ESRO1004	4	1	88	352
3. CIMIȘLIA SA	MD14LIAC1000	1000	1	59	59000
4. BUCURIA SA	MD14BUCU1002	10	1	120	1200
5. CODREANCA SA	MD14COAN1000	10	1	5	50
6. DAAC HERMES GRUP SA	MD14MARS1000	1	3	2872	2872
7. DRUMURI ORHEI SA	MD10ORHD1008	10	1	1001	10010
8. INTERPARES PRIM SA	MD14ASIP1008	1	1	382	382
9. JLC-INVEST SA	MD14JLIN1008	-	1	963	696
10. MICHAILIDES-TOBACCO MOLDOVA SA	MD14TOBA1005	100	1	4	400
Total			12	5510	75122

Total - piața extrabursieră (B):	39	19603	348298
TOTAL GENERAL:	39	19603	348298

**PLANUL DE NEGOCIERI
sesiunea bursieră din 14 August 2013**

Nr. d/o	Nr. cereri de vînzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	218	SA "FLOARE - CARPET"	1003600088549	MD14CARP1005	1 023 070	25,00	25 576 750,00	16,81	10,00	01.08.2013	19.08.2013	30.08.2013
2	225	SA "EXUPERI"	589718	MD14EXUP1001	4 000	1,00	4 000,00	5,88	1,00	09.08.2013	14.08.2013	16.08.2013
3	226	SA fabrica de articole de marochimarie "ARTIMA"	1003600079545	MD14ARTI1005	32 253	1,00	32 253,00	1,91	4,00	09.08.2013	16.08.2013	23.08.2013
4	227	SA "CARMEZ"	100360002136	MD14RMEZ1007	12 946	10,00	129 460,00	0,60	10,00	09.08.2013	16.08.2013	23.08.2013
5	228	SA "TRANSSTROI"	1003610000731	MD14TRAN1008	1 226	6,56	8 042,56	0,99	10,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
6	229	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	1003610001336	MD14COVI1002	36 224	13,12	475 258,88	2,23	10,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
7	230	SA "IAHNI"	1002611002702	MD14IAHN1003	2 271	4,59	10 423,89	0,18	10,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
8	231	IM "CIUMAI" SA	1002600007950	MD14CIUA1009	1 398	49,20	68 781,60	0,82	100,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
9	232	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	1003610000708	MD14DEUN1007	9 535	4,59	43 765,65	2,75	20,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
10	233	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	1003600079903	MD14AVAD1005	139 000	0,66	91 740,00	1,49	1,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
11	234	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	1002600035719	MD14BSOC1004	204	164,02	33 460,08	0,02	100,00	09.08.2013	14.08.2013	28.08.2013
12	235	SA "ORHEI - VIT"	1003600004176	MD14VITE1005	4 330	16,90	73 177,00	0,21	15,00	12.08.2013	15.08.2013	16.08.2013
13	236	SA "ORHEI - VIT"	1003600004176	MD14VITE1005	3 019	16,90	51 021,10	0,15	15,00	12.08.2013	15.08.2013	16.08.2013
14	237	SA "ORHEI - VIT"	1003600004176	MD14VITE1005	1 577	16,90	26 651,30	0,08	15,00	12.08.2013	15.08.2013	16.08.2013
15	238	SA "CONSTRUCTORUL"	1003602001719	MD14CONB1009	35 000	8,50	297 500,00	5,32	30,00	13.08.2013	16.08.2013	17.08.2013

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 13.08.2013

Коммерческие предложения на ФБМ на 13.08.2013 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	25,00	1023070,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	15,00	408,00
MD14EXUP1001	SA "EXUPERI"	0,00	1,00	4000,00	MD14LUPA1009	SA "CAHULPAN"	0,00	12,00	750,00
MD14ART1005	SA fabrica de articole de marochinarie "ARTIMA"	0,00	1,00	32253,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	10,00	12946,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14TRAN1008	SA "TRANSSTROI"	0,00	6,56	1226,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	60,00	6529,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	13,12	36224,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	70,00	300,00
MD14IAHN1003	SA "IAHNI"	0,00	4,59	2271,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	95,00	28,00
MD14CIUA1009	IM "CIUMA" SA	0,00	49,20	1398,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	100,00	126,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	4,59	9535,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	115,00	4195,00
MD14AVAD1005	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	0,00	0,66	139000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	4535,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	164,02	204,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14VITE1005	SA "ORHEI - VIT"	0,00	16,90	4330,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14VITE1005	SA "ORHEI - VIT"	0,00	16,90	3019,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14VITE1005	SA "ORHEI - VIT"	0,00	16,90	1577,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	924,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	8,50	35000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1000,00	40,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1015,00	263,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	0,64	2025,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1044,00	28,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,00	733,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1045,18	6016,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	1819,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1050,00	2,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	96,00	240,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	3,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	100,00	22822,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1185,00	322,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	428,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1781,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	150,00	300,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1250,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	615,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1375,00	25,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MITE1006	SA "MIDGARD TERRA"	0,00	2,00	984,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	99,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,00	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	40,00	54,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	95,00	116,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	0,30	3804,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	3697,00
MD14BATH1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	56342,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "NLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "NLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "NLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	175,00	93,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	180,00	516,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	245,00	834,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	250,00	4021,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	509,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,00	17,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	25,00	4,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14RAP11009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	5,00	9930,00	MD14REME1002	SA "REMEDIIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	139,00	MD14REV11007	SA "TRANSSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	3,20	2054,00	MD14RFO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14COBI1006	S.A. "Combustibil-Solid"	0,00	6,00	514,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	1,55	24000,00
MD14CONO1004	SA "CONSMONT"	0,00	4,15	1930,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	8,00	13717,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CORM1002	SA DE PRODUCERE A NUTRETURILOR "COMBICORM"	0,00	30,00	1390,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7686,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	6550,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	816,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	6458,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	97,00	25,00	0,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	0,00	6,00	50,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00	MD14SPIL1005	SA "SPICUL"	0,00	6,00	4171,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	1,00	13332,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	0,00	4,00	23868,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	115,00	958,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	50,00	106,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	2202,00	MD14STEJ1009	SA "STEJAUR"	0,00	95,00	20,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	0,00	10,00	183690,00
MD14FARM1005	SA "FARMACO"	0,00	24,00	1291,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	0,00	2,60	22973,00
MD14FASE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALARASI"	0,00	50,00	11998,00	MD14TAXI1007	SA "TAXI SERVICE"	0,00	20,00	330,00
MD14FDPO1002	SA "FABRICA DE PAINE ORHEI"	0,00	10,00	11,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	25,00	522,00
MD14FEST1003	SA "FORESTCOM"	0,00	90,00	4475,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	50,00	724,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	945,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	0,00	100,00	1028,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	19,99	646,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	0,00	10,00	68,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	20,00	685,00	MD14TERM1005	SA "TERMOTRANSAUTO"	0,00	20,00	26634,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	21,50	2184,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	5,00	26351,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	22,36	21196,00	MD14TIRE1001	SA "TIPOGRAFIA-RECLAMA"	0,00	7,50	800,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	26,00	140,00	MD14TIRP1008	SA IM "TIREX PETROL"	0,00	7,20	26693,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	27,00	168,00	MD14TRAC1001	SA "UZINA DE TRACTOARE "TRACOM"	0,00	23,00	410,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	0,00	32,00	297,00	MD14UTIL1007	SA "UTILAJCOM"	0,00	21,00	27,00
MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZ								

REALIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII VA COSTA 35 MLRD. DE LEI

Realizarea Strategiei de dezvoltare a agriculturii și mediului rural din Republica Moldova, prevăzută pentru 2014-2020, va costa circa 35 de mld. de lei. Despre aceasta a comunicat, marți, viceministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Viorel Guțu în timpul dezbaterilor publice pe marginea documentului.

Potrivit Agenției "INFOTAG", el a menționat că statul va aloca pentru realizarea Strategiei 14 mld. de lei, restul sumei va fi acoperită din contul ajutorului extern.

"Direcțiile prioritare ale Strategiei sunt creșterea nivelului de competitivitate a sectorului agroindustrial prin intermediul modernizării și integrării pieței. Prin implementarea Strategiei vom asigura gestionarea durabilă a resurselor naturale", consideră viceministrul.

Potrivit lui, documentul prevede îmbunătățirea calității de viață în mediul rural prin asigurarea cu sisteme de apă și canalizare, renovarea rețelelor electrice, reabilitarea drumurilor. Plus la aceasta, Strategia presupune și o creștere a numărului de întreprinderi în localitățile rurale, precum și dezvoltarea infrastructurii.

"În ceea ce privește creșterea competitivității, contăm că până în anul 2020, vor fi plantate 37 mii ha de livezi, circa 13 mii ha de plantații de viță-de-vie, 1,5 mii ha de sere și 19 mii ha de fâșii forestiere", a spus funcționarul.

"INFOTAG" precizează: Cota agriculturii în PIB constituie circa 10%, ceea ce este cu 8% mai puțin decât în 2006 și cu 18% mai puțin decât în 2000. Iar 51% din populația Republicii Moldova locuiește la sate.

REGULAMENTUL CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA EMITENȚILOR DE MONEDA ELECTRONICĂ ȘI PRESTĂTORILOR DE SERVICII DE PLATA NEBANCARI VA INTRA ÎN VIGOARE PE 15 SEPTEMBRIE

Documentul elaborat de Banca Națională și publicat în Monitorul Oficial, se aplică prestatorilor de servicii de plata nebancari, precum și emitenților de moneda electronică nebancari, având ca obiect reglementarea activității de prestare a serviciilor de plata și/sau de emisie a monedei electronice.

Banca Națională a Moldovei, are dreptul exclusiv de a elibera licențe pentru prestarea serviciilor de plata societăților de plata, furnizorilor de servicii poștale. De asemenea, Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a elibera licențe societăților emittente de moneda electronică pentru activitatea de emisie a monedei electronice, aceasta licența acordă și dreptul de prestare a serviciilor de plata. În dependență de formă, societatea de plata/furnizorul de servicii poștale în calitate de prestator de servicii de plata, trebuie să dispună, la momentul depunerii declarației de eliberare a licenței, de un capital propriu în cuantum de 350 mii – 2,2 mil lei.

Societatea emittenta de moneda electronică trebuie să dispună, la momentul depunerii declarației de eliberare a licenței, de un capital propriu în cuantum de cel puțin 6 mil lei. În același timp, nu pot servi drept sursa de formare sau de majorare a capitalului social al societății de plata/furnizorului de servicii poștale/societății emittente de moneda electronică, mijloacele obținute de potențialii acționari/asociați ai prestatorilor menționați din împrumuturi (credite bancare) sau din alte mijloace atrase, inclusiv din avansurile utilizatorilor de servicii de plata/definitorilor de moneda electronică și ale altor persoane.

Persoana juridică are dreptul să plătească acțiunile/să depună aporturi la capitalul societății de plata/furnizorului de servicii poștale/societății emittente de moneda electronică, în forma bănească, în limitele capitalului sau propriu (activelor nete), care nu poate fi mai mic decât capitalul sau social. Societatea emittenta de moneda electronică trebuie să dispună, în orice moment al desfășurării activității sale, de un capital reglementat care nu va scădea sub nivelul valorii prevăzute.

CETĂȚENII RM VOR PUTEA VERIFICA AUTENTICITATEA BONURILOR ELIBERATE DE CASELE DE SCHIMB VALUTAR

Serviciul Fiscal Principal de Stat a lansat un nou serviciu pentru contribuabili: "Verificarea bonului de casă emis de unitățile de schimb valutar!". Serviciul este accesibil pe site-ul serviciului. fisc.md.

Potrivit Agenției "INFOTAG" cu trimitere la datele oferite de FISC, noul serviciu presupune verificarea în regim on-line a informației din bonul de casă, stabilind dacă această informație, la rândul ei, a fost transmisă prin intermediul Sistemului Informațional al Serviciului Fiscal de Stat și dacă corespunde cu datele din bonul de casă deținut de către beneficiar.

Pentru verificarea bonului de casă este necesar de a introduce numărul de înregistrare a mașinii de casă și control la organul fiscal de stat, suma totală a bonului fiscal, numărul bonului fiscal și data emiterii bonului fiscal. După introducerea informației solicitate, contribuabilii pot accesa butonul "verificare", care prelucrează și verifică datele indicate cu cele existente în baza de date.

Dacă cecul este autentic – sistemul identifică bonul de casă iar datele acestuia coincid cu cele de pe bonul consumatorului. În caz contrar – bonul de casă nu este găsit. În acest caz, prin intermediul poștei electronice, către Serviciul Fiscal de Stat se expediază un mesaj pentru verificarea suplimentară a datelor din bonul fiscal indicat, iar pentru utilizator se va afișa un mesaj pe ecran cu următorul conținut: "Bonul cu aceste date nu există în sistem. Vă rugăm să reveniți mai târziu, datele din sistem sunt actualizate timp de 3 ore de la eliberarea bonului de casă. În cazul în care doriți să reclamați necorespunderea datelor, accesați butonul "Reclamație".

Reclamația către Serviciul Fiscal de Stat poate fi depusă de către consumator în regim on-line. Astfel, accesând butonul nominalizat se deschide o interfață ce conține câteva spații libere în care este necesar de introdus nume/prenume, e-mail, subiectul reclamației, mesajul reclamației. Ulterior, contribuabilul alege opțiunea "Trimite" sau "Renunță".

Informații suplimentare – la numărul de telefon (022) 822-222 sau pe site-ul serviciului. fisc.md.

ÎN IANUARIE-IULIE CURENT, ÎN MOLDOVA AU FOST ÎNREGISTRATE 2660 AUTOMOBILE NOI SAU CU 1 LA SUTĂ MAI PUȚINE DECÂT ÎN PERIOADA ANALOGICĂ A ANULUI TRECUT 2012 (2689 UN)

În ianuarie 2013 în Moldova au fost vândute 244 automobile noi, în februarie – 250 unități, martie – 311 un, în aprilie – 483 un, în mai – 391 un, în iunie – 534 un, în iulie – 447 unități.

Ponderea automobilelor de clasa mică A/B în totalul vânzărilor mașinilor noi a fost de 26,3 la sută (701 un.), clasa J (SUV) – 25,1% (669 unitati), clasa C – 16,1% (430 unitati), Clasa J Premium – 11,2% (300 de unități). În ianuarie – iulie curent poziția de lider a fost menținută de marca Dacia (614 un.), cota căreia a fost de circa 23,1 la sută din vânzarea mașinilor noi. Dacia este urmată de Skoda (320 un.), Toyota (259 un.), Chevrolet (141 un.), Mercedes (121 un.), Volkswagen (115 un.), Hyundai (112 un.), KIA (107 un.), Ford (90 un.), Nissan (80 un.), Mitsubishi (70 un.), Land Rover (67 un.), Opel (67 un.), Porsche (61 un.), BMW (59 un.), Renault (51 un.), Lada (9 un.), Mazda (40 un.), Suzuki (37 un.), Peugeot (30 un.). Cota celor 20 de mărci a fost de 93,6 la sută din totalul vânzărilor noilor automobile din șapte luni curent. Printre clasele cele mai populare au fost Dacia Logan (clasa A / B) – 326 automobile; Skoda Rapid (clasa C) – 140 un, Dacia Duster (clasa SUV) – 162 un, precum și Porsche Cayenne (clasa J Premium) – 50 un. Amintim că în 2012 în Moldova au fost înregistrate 4562 automobile noi sau cu 21,7 la sută mai puține decât în 2011. În august 2012 au fost vândute 330 de automobile noi.

InfoMarket

SA "Fabrica de prelucrare a semințelor de porumb Răuțel"

COMUNICAT INFORMATIV

La data de 17 mai 2013 a avut loc adunarea generală anuală ordinară. La adunare au participat 5 acționari, posesori a 1 067 952 acțiuni cu drept de vot, ceea ce constituie 79,28% din numărul total de acțiuni.

ADUNAREA GENERALA A ADOPTAT URMATOARELE HOTARIRI:

1. S-a aprobat darea de seamă financiară a societății pentru anul 2012.
2. S-a aprobat darea de seamă despre rezultatele activității Consiliului societății pe anul 2012 și de a întări direcțiile principale de activitate a societății pentru anul 2013.
3. S-a aprobat darea de seamă privind activitatea Comisiei de Cenzori pentru anul 2012.
4. S-a decis de a repartiza profitul obținut (pierderilor) pe anul 2012 conform normativelor aprobate și de a întări normativelor pentru anul 2013.
5. Au fost aleși prin vot cumulativ trei membri ai comisiei de cenzori SA „FPSP Răuțel” pentru o perioadă de 3 (trei) ani, fără remunerare.
7. S-a decis de a stabili de competența Consiliului societății dreptul de a alege compania de audit și mărimea retribuției muncii lor conform prevederilor contractului încheiat între părți.
8. S-a decis: A împuternici președintele adunării Grafkin Zinaida și secretarul adunării dl Dobrovolschi Stanislav cu dreptul de a semna procesul verbal al Adunării generale a acționarilor SA „FPSP Răuțel” din 17.05.2013.

S.A. "Fabrica de vinuri din Singerei"

Informația cu privire la Hotărârile adoptate la Adunarea Generală repetată a acționarilor

Adunarea Generală anuală repetată sa petrecut cu prezența acționarilor la 29 iulie 2013, cvorum 71.4% din acțiunile cu drept de vot

Au fost examinate și aprobate unanim următoarele decizii:

1. S-A APROBAT DAREA DE SEAMĂ A ORGANULUI EXECUTIV PENTRU ANUL 2012.

2. S-a aprobat darea de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2012.
3. S-a aprobat darea de seamă a comisiei de cenzori pentru anul 2012.
4. La chestiunea a patra cu privire la solicitarea unei finanțări bancare pentru plantarea viței de vie și procurarea utilajului sa votat:

Pentru – 307370 voturi

Împotrivă – 95471 voturi.

5. A fost aprobată propunerea de repartizare a profitului anului 2012 și anume: 5% – în fondul de rezervă și 65% – în fondul dezvoltării activității economice și de producere și 30% – plata dividendelor.
6. Au fost aleși membrii Consiliului Societății pe un termen de 4 ani: Gonța V., Ciobanu M., Chiliverda O., Avramoti O., Zolotco E.
7. La adunare au fost aleși membrii comisiei de cenzori pe un termen de 4 ani: Filip N., Gurdîș M., Dobrițaia O.
8. A fost confirmată organizația de audit "Lenalex Audit SRL și cuantumul retribuției serviciilor ei.

SA "Combinatul de prelucrare a lemnului FAG"

Hotărârile adunării generale anuale repetată a acționarilor SA "CPL FAG" ce a avut loc cu prezenta acționarilor pe data de 29.07.2013 pe adresa: or. Chișinău, str. Muncești, 623, la care au participat acționarii și reprezentanții lor ce dețin 85.32% din acțiunile de vot în total 541 855 acțiuni.

NU AU FOST PRIN VOT MAJORITAR URMATOARELE GHESTIUNI:

1. Raportul anual al Consiliului Societatii pe anul 2012.
2. Raportul financiar al Societatii conform totalurilor activității in anul 2012.
3. Raportul anual al Comisiei de cenzori pe anul 2012.
4. Raportul anual al Audit.
5. Normative de repartizare a beneficiului pe anul 2013: 70% - fondul de dezvoltare, 10% - fondul de rezerva, 20% - dividende.

Director SA "CPL FAG" Verlan V. G.

Stimați acționari! Societatea pe Acțiuni "INTEH"

anunță convocarea Adunării Generale anuale repetate cu prezența acționarilor, care va avea loc pe data de 28 august 2013 ora 11.00 în sediul societății pe adresa: mun. Chișinău, str.M. Manole, 18. Înregistrarea se va efectua în baza buletinului de identitate începând cu ora 10.00

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului Societății și a Organului executiv privind totalurile activității Societății pe anul 2012 și direcțiile principale de activitate a Societății pe anul 2013.
2. Darea de seamă financiară anuală privind rezultatele Societății pe anul 2012.
3. Darea de seamă organizației de audit AVEGA-AUDIT SRL a Societății pe anul 2012.
4. Acoperirea pierderilor Societății pe anul 2012 și aprobarea normativelor de distribuire a profitului pentru anul 2013.
5. Alegerea membrilor Consiliului Societății, comisiei de cenzori, organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției muncii lor.

Acționarii se pot familiariza cu materialele ordinii de zi începând cu data de 15 august 2013 în zilele de lucru de la orele 9.00 pînă la 16.30 la sediul întreprinderii.

Acționarii la adunare se prezintă cu buletinul de identitate, iar reprezentanții cu procura înțărîtă de organul respectiv.

Consiliului Societății

Stimate Acționar SA "Electrotehnica"!

Conform deciziei Consiliului Societății, SA "Electrotehnica" anunță convocarea adunării generale anuale, cu prezența acționarilor, pe data de 14 septembrie 2013 Chișinău, Str. Independenței, 40. Începutul înregistrării 10-00. Sfîrșitul înregistrării 10-45. Începutul adunării 11-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului Societății cu privire la rezultatele activității în perioada precedentă
2. Raportul Organului Executiv cu privire la rezultatele activității în perioada gestionară
3. Darea de seamă a Cenzorului
4. Repartizarea profitului pe anul 2012. Aprobarea normativelor repartizării profitului pe anul 2013.
5. Alegerea Consiliului Societății.
6. Alegerea Cenzorului Societății.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală a fost întocmită pe 30 iulie 2013. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele la ordinea de zi pe adresa: Chișinău, Str. Independenței, 40 de la ora 10-00 pînă la 15-00 începînd cu data de 4 septembrie 2013

Pentru participare la adunare e necesar să aveți documentul de identitate. În caz dacă nu aveți posibilitate să participați personal la adunare, veți delega reprezentantul Dvs. Cu procura autentificată conform legislației.

Raportul anual al societății pe acțiuni „Floreni” S.A.

1. Perioada de gestiune. 01.01.2012 – 31.12.2012
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului). Societatea pe acțiuni de selecție și hibritizarea păsărilor „Floreni”, S.A. „Floreni”
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului. 1002601002055, 21.07.1995
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații. MD-6521, s Floreni, rI Anenii Noi, RM, tel. 0.265 6.13.20
5. Principalele genuri de activitate. Creșterea păsărilor pentru carne, de prăsilă și celor tinere, producția cârnii de pasăre, producția, prelucrarea și conservarea cârnii și a produselor din carne.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului. Director general Valeriu Sîrbu, director de producere Gh. Bedros, contabil-șef N. Mamedova, președintele Consiliului V. Șaulschi, membrii Consiliului Natalia Ivanova, Vitalie Sîrbu, Denis Ulanov, Vitalie Petrencu, președinte comisiei de cenzori Rusu Mihail, membrii comisiei Dorin Ciurea, Svetlana Bolbocean.
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului. persoanele afiliate cu membrii Consiliului și organul executiv Șaulschi Marina, Șaulschi Valentina, Șaulschi Jana, Șaulschi Andrei, Ivanova Svetlana, Petrencu Mihail, Petrencu Maria, Svetlana Ulanova
8. **Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie).**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD14FLON1004	2.898.777	10 lei	X	-	-
Acțiuni preferențiale	-	-	-	-	-	-
Obligațiuni	-	-	-	-	-	-

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune. 28.987.770
10. Numarul de acționari înregistrați în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune 2.619
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului.**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului, %	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Vladimir Șaulschi, 0971006548891	-	1 778 971	-	61,369%
RIVERSDALE OVERSEAS LTD	-	915870	-	31,595%

12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului. =====
13. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia. =====
14. Informația privind registratorul și auditorul emitentului
  - a) Registratorul- S.A. GrupFinanciara, Chisinau, str, Armenească 55 of. 301, director Viorica Bondarev, contract nr. 153 din 03.01.2006
  - b) Auditorul „Divers-Audit” SRL
15. Informații despre obligațiile financiare neonorate. -

17. Bilanțul contabil rezumativ al emitentului la data raportată:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, (lei)	La finele anului de gestiune precedent, (lei)
Activ		
1. Active pe termen lung		
1.1 Active nemateriale	280473	213850
1.2 Active materiale pe termen lung	138739786	57943030
1.3 Active financiare pe termen lung	1313000	
1.4 Alte active pe termen lung		
2. Active curente		
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale	45716214	35639664
2.2 Creanțe pe termen scurt	43595941	28951173
2.3 Investiții pe termen scurt	119300	
2.4 Mijloace bănești	3194201	2241600
2.5 Alte active curente	362209	658638
Bilanț	233321124	125647955
Pasiv		
3. Capital propriu		
3.1 Capital statutar și suplimentar		
Capital statutar	26084993	23780115
Capital suplimentar	4698	
Capital nevărsat	(9)	(9)
Capital retras		
Total 3.1	26089700	23780124
3.2 Rezerve		
inclusiv: – stabilite de legislație		
- prevăzute de statut	5729	5729
- alte rezerve	3302255	3302255
3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)		
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente	(1118708)	
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	27349880	4266058
Profit net (pierdere) al anului de gestiune	15953781	
Profit utilizat al anului de gestiune		
Total 3.3	42184953	4266058
3.4 Capital secundar	83883467	28156143
Total capitoul 3	155466104	59510309
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung	41252856	31430920
4.2 Datorii pe termen lung calculate	11588996	9408787
5. Datorii pe termen scurt		
5.1 Datorii financiare pe termen scurt	1123811	2661395
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	18260925	20211250

5.3 Datorii pe termen scurt calculate	5628432	2425294
Bilanț	233321124	125647955

18. Darea de seamă rezumativă privind rezultatele financiare la data raportată:

Indicatorii	Perioada raportată	Anul precedent
1. Vînzări nete	219970892	133194834
2. Costul vînzărilor	178410151	113928756
3. Profitul brut (pierdere globală)	41560741	19266078
4. Alte venituri operaționale	31270372	10260504
5. Cheltuieli comerciale	9134886	5062370
6. Cheltuieli generale și administrative	5234664	3021201
7. Alte cheltuieli operaționale	39499454	17127013
8. Rezultatul din activitatea operațională profit (pierdere)	18962109	4315998
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	59986	(2126098)
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	(1448377)	1318071
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	17573718	3507971
12. Rezultatul excepțional: profit(pierdere)		
13. Profitul (pierdere) perioadei raportate pînă la impozitare	17573718	3507971
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	1619936	
15. Profitul net (pierdere netă)	15953782	3507971
16. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul anului de gestiune precedent:		
a) rezerve stabilite de legislație;		
b) rezerve prevăzute de statut;	5729	5729
Inclusiv în urma reorganizării		
c) alte rezerve;	3302255	3302255
Inclusiv în urma reorganizării		
d) plata dividendelor;		
• la acțiunile preferențiale		
• la acțiunile ordinare		
e) alte scopuri		
17. Activele nete ale emitentului (rd 650+770-180 sau 460-970)	67956697	42193136
18. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o obligațiune; • o acțiune preferențială; • o acțiune ordinară		
19. Profitul net la o acțiune ordinară a societății		
20. Datoriile la dividendele anilor precedenți	---	---
21. Dividendele la o acțiune a emitentului:		
– plătite în avans pe parcursul anului raportat		
– propuse de Consiliul societății conform totalurilor anului raportat	---	---
22. Prețul de piață al unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare): • minimal; • maximal; • mediu	---	---
23. Numărul de acționari	2619	

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil.

Director general

V. Sîrbu

20. Principalele teze ale raportului comisiei de cenzori privind confirmarea dării de seamă financiară a societății.

21. Informații vizînd auditorul emitentului: denumirea completă, sediul, numărul și data încheierii contractului cu emitentul, principalele teze ale raportului de audit și data întocmirii acestuia.

Rapoartele financiare reflectă veridic în toate aspectele semnificative situația financiară a „Floreni” SA la situația din 31 decembrie 2012, rezultatele financiare, fluxul capitalului propriu și fluxul mijloacelor bănești ale acestuia pentru acest an în conformitate cu SNC, Legea Contabilității nr. 113- XVI din 27.04.2007 și Codul fiscal al RM nr. 1163-XIII din 24.04.1997 cu toate modificările și completările.

S.A. „Oglindire”

Darea de seamă privind rezultatele ofertei publice de preluare obligatorie a acțiunilor S.A. „Oglindire”

Ofertantul: Brașoveanu Eva, titulară a certificatului de naștere seria NA-VI nr. 0515437, eliberat de OSC s. Botanica, mun. Chișinău la data 11.02.2009;

Compania de brokeri: S.C. „BROKER M-D” S.A., Licența seria CNPF nr. 000602 din 04.05.2010;

Emitentul: Societatea pe acțiuni „Oglindire”, numărul înregistrării de stat-cod fiscal 1003600091529, cu sediul în str. Maria Drăgan, 11/A, mun. Chișinău;

Hotărîrea CNPF privind înregistrarea ofertei publice: nr. 29/19 din 21.06.2013;

Numărul valorilor mobiliare solicitate în cadrul ofertei: 38194 unități;

Numărul și cota valorilor mobiliare propuse spre vînzare în cadrul ofertei: 16711 unități, ceea ce constituie 14,21 la sută;

Numărul de valori mobiliare procurate: 16711 unități;

Suma totală plătită: 1081535,92 lei;

Cota valorilor mobiliare deținute de ofertant și persoanele sale afiliate după încheierea ofertei: 94615 unități, ceea ce constituie 80,46 la sută din totalul acțiunilor cu drept de vot plasate de S.A. „Oglindire”;

Data și modul de achitare cu deținătorii de valori mobiliare, care au acceptat oferta: Persoanele care au acceptat oferta publică vor putea primi mijloacele financiare la sediul S.C. „BROKER M-D” SA, amplasat pe adresa mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 143, începînd cu data de 09 august 2013.

„INLAC” S.A.

Comunicat informativ privind rezultatele adunării generale anuale ordinare a acționarilor S.A. „INLAC”

Adunarea generală anuală ordinară a acționarilor S.A. „INLAC” a avut loc la data de 30 mai 2013 pe adresa: or. Cupcini, str. Chișinăului, 45 cu cvorumul de 77,24% din numărul total de 4 652 339 acțiuni cu drept de vot. Au fost examinate și aprobate

URMĂTOARELE DECIZII:

1. A fost aprobată darea de seamă a activității Consiliului Societății și a Organului Executiv pentru anul 2012 precum și direcțiile prioritare de dezvoltare pentru anul 2013.
2. A fost aprobat raportul Comisiei de Cenzori și examinată concluzia companiei de audit privind activitatea Societății în anul 2012
3. A fost confirmată firma de audit S.R.L. „Ecofin-Audit-Service” care va efectua auditul obligatoriu al Societății în anul 2013 cu aprobarea cuantumului retribuției serviciilor ei.
4. Au fost aprobate contractele de credit și acordurile adiționale la contractele de credit, contractele de gaj și acordurile adiționale la contractele de gaj încheiate de către S.A. INLAC cu BC „Banca Sociala” S.A. precum și s-a împuternicit Consiliului Societății cu privire la încheierea tranzacțiilor de proporții cu BC Banca Sociala SA pentru anul 2013
5. Membrii Comisiei de Cenzori în exercițiu autentifică semnăturile președintelui și secretarului adunării în procesul-verbal al adunării generale a acționarilor.

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Более 45% портфеля компании
GARANȚIE занимает аграрное
страхование**

3

**В Молдове один из самых
высоких дефицитов
текущего счета**

4

2,7 млн долларов для роста продаж на внешних рынках

Премьер-министр Юрие Лянкэ, глава компании Bostavan Wineries Group Виктор Бостан и директор Horizon Capital Наталья Яреско вчера посетили цех по переработке и хранению винограда, а также винные подвалы "Vinărie Bostavan". Директор компании проинформировал премьера об инвестициях, которые были осуществлены в течение последних лет, и ознакомил с используемым в производстве современным оборудованием, сообщает «МОЛДПРЕС» со ссылкой на Бюро правительства по связям с прессой.

Наталья Яреско объявила о новых инвестициях в размере 2,7 млн долларов в Bostavan Wineries Group, в целях поддержки процесса расширения продаж на ключевых экспортных рынках. Это позволит создать около 100 новых рабочих мест. Общий объем инвестиций Horizon Capital в Bostavan Wineries Group достиг 17,5 млн долларов.

"Bostavan Wineries Group сосредоточил свои усилия на повышении популярности молдавской винодельческой отрасли на внешних рынках. Мы готовы оказать компании поддержку для того, чтобы она укрепила свои лидирующие позиции на ключевых региональных рынках. Отношение правительства Республики Молдова к инвестициям доброжелательное, что очень хорошо. Меня радует, что молдавское правительство решило сосредоточиться на процветании экономики", – заявила Наталья Яреско.

Премьер-министр Юрие Лянкэ приветствовал осуществление новых инвестиций, о которых объявила компания.

"Это инвестиции в расширение бизнеса, что говорит о том, что Республика Молдова в состоянии предоставить возможности для развития. Я рад, что благодаря этим инвестициям будет создано 100 новых рабочих мест. Это также увеличит производственные мощности и, следовательно, экспортный потенциал компании", – сказал Юрие Лянкэ.

Премьер-министр пожелал компании больших успехов: "Желаю вам обрести известность по всему миру, но не забывайте о молдавском рынке".

Основатель и президент Bostavan Wineries Group Виктор Бостан поблагодарил акционеров за их постоянную поддержку в деле расширения компании (25% в 2012 году, а в этом году ожидается более 20%).

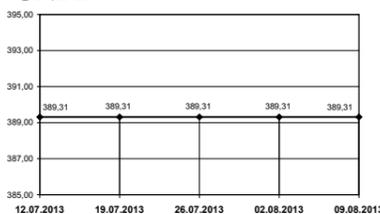
"Эти инвестиции пойдут на современную технику по переработке винограда. Будет закуплено

новое оборудование и машины для обработки винограда и хранения вина. Часть средств будет использовано для развития рынка сбыта", – уточнил Виктор Бостан.

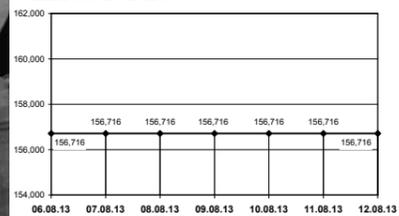
В настоящее время Bostavan Wineries Group ежегодно производит один миллион бутылок вина и является лидером среди винодельческих компаний в Молдове. Продукция компании экспортируется более чем в 20 стран, основным рынком сбыта является Европейский союз (Румыния, Польша, Чехия, страны Балтии).

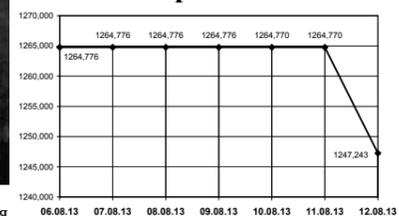
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 14.08.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	12.7309
EUR	1	16.9265
UAH	1	1.5692
RON	1	3.8245
RUB	1	0.3852

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 5 по 9 августа 2013 года составил 1,4 млн леев. Зарегистрировано 12 сделок с акциями 8 эмитентов.

Объем осуществленных сделок на интерактивном рынке биржи составил 117 тыс. леев. Рыночная цена простых именных акций хлебокомбината «Franzeluța» уменьшилась на 2 лея и составила 18 лей. Цена акций «Tipografia Ștefan-Vodă» снизилась с 9 до 6 лей за акцию.

Как единые пакеты посредством голосовых торгов проданы ценные бумаги 3 эмитентов на сумму 245,6 тыс. леев.

В рамках публичного предложения на вторичном рынке Ева Брашовяну купила 16711 простых именных акций кишиневской компании «Oglindire» (14,21% от общей эмиссии акций) по цене 64,72 лея. Общая стоимость приобретенного пакета составила 1,08 млн леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Главная государственная налоговая инспекция открыла электронный реестр заявлений и решений по возмещению НДС

Главная государственная налоговая инспекция (ГГНИ) запустила вчера новую автоматизированную информационную систему «Электронный реестр заявлений и решений по возмещению НДС», передает «МОЛДПРЕС».

Начальник ГГНИ Ион Присэкару заявил на пресс-конференции, что эта система обеспечит более эффективный учет процесса обработки заявлений на возмещение НДС. Система позволит также составлять итоговые и статистические отчеты по возмещению этого налога.

„Полностью будут исключены случаи, когда заявления на возмещение НДС могут где-то затеряться в ящиках столов, что оставляет лазейку для коррупции и взяточничества. Новая электронная услуга позволит изжить это явление”, – сказал Присэкару.

Новая услуга обеспечит и мониторинг в режиме онлайн срока подачи заявления на возмещение НДС, что позволит узнать, на каком этапе находится обработка заявления, подлежит ли экономический агент контролю Налоговой службы, или заявление будет принято без дополнительных проверок.

Администратор „Fiscservinform” Виталие Кочербан пояснил порядок работы этой службы. Таким образом, налогоплательщики подадут заявление на возмещение НДС в Налоговую службу. Оно подлежит регистрации в Электронном реестре. Затем сотрудники Налоговой службы подберут метод возмещения НДС, в зависимости от чего будет принято решение о выдаче платежной квитанции на возмещение налога.

Представители ГГНИ заверяют, что через месяц этой услугой смогут воспользоваться все налогоплательщики, отмечает «МОЛДПРЕС».

FIN ACTIV CONSULTING
Лицензия НКФР РМ, №000071
ОЦЕНКА АКЦИЙ
при реорганизации путём слияния, разделения, выделения...
• для внесения акций в качестве вклада в уставный капитал;
• в случае выкупа собственных акций;
• для тендерного предложения.
022,21-26-86(85),
факс: 022,22-88-45,
069102380, 068270011
MD2004, г.Кишинев, ул. Колумна, 131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку **2 августа 2013 года**, в результате надзора НКФР за соблюдением условий лицензирования ссудо-сберегательными ассоциациями, владеющими лицензиями категории В, принято решение предписать управляющим ассоциаций "Bălăurești", "Bani – Garaprim", "Bîrlădeni", "Budăi", "Business Credit", "Colicăuți", "Credit Class", "Credite – Hădărăuți", "Finagrocredit", "Fincordan", "Ghecrial Sistem", "Mereni", "Microfin", "Popești", "Popințeni", "Prut – Vărațic", "Susleni", "Tețcani", "Trestieni – Invest", "Valea Podului" и "Vorniceni" привести совокупный минимальный объем активов в соответствие с требованиями законодательства, а также предупредить управляющих ассоциаций о возможности отзыва лицензий на право деятельности в случае несоблюдения положений решения НКФР.

Административный совет НКФР принял решение исключить из Государственного реестра юридическое лиц ссудо-сберегательную ассоциацию „Han-Credit” из села Ханска Яловенского района в результате ликвидации. Лицензия данной ассоциации на право деятельности была отозвана Постановлением НКФР №51/5 от 07.12.2012 в результате повторного неисполнения предписаний НКФР о представлении специализированных отчетов за II квартал 2012 отчетного года.

В целях проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "RĂDOAIA" и ССА "CHIȘCĂRENI", принято решение инициировать комплексные проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА "RĂDOAIA" и ССА "CHIȘCĂRENI".

Кроме того, Административный совет НКФР одобрил государственную регистрацию уставов ссудо-сберегательных ассоциаций „BĂNEȘTI”, „COLICĂUȚI”, „BUDĂI”, „ȘIȘCANI”, „CREDITE-BÎRNOVA”, „POPEȘTI”, „CREDITE-TRINCA” и „DIVERS-CREDIT” в новых редакциях.

В результате рассмотрения заявления на переоформление лицензий, Административный совет НКФР принял решение переоформить лицензии страховой компании "GRAWE CARAT ASIGURĂRI" S.A., страховой компании "KLASSIKA ASIGURĂRI" S.A., страховой компании „GARANȚIE” S.A., страховой компании "ACORD GRUP" S.A., компании „AV BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE” S.R.L., страховому брокеру "BIRMAN GRUP" S.R.L. в связи с включением и исключением, а также изменением адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

В целях проверки соблюдения законодательства в области страхования брокером в страховании и перестраховании "INTELMOD-ASIG" ООО, принято решение инициировать комплексную проверку соблюдения законодательства в области страхования брокером в страховании и перестраховании "INTELMOD-ASIG" ООО за период деятельности 19.03.2010 – 30.06.2013.

С целью защиты прав страхователей Административный совет НКФР принял решение приостановить операции с ценными бумагами на счету №135PJ11, открытом в реестре кли-

ентов номинального владельца, ведение которого осуществляется брокерской компанией "Valinvest" АО, в соответствии с нижеследующим:

- 76 ценных бумаг, выпущенных КБ "Moldindconbank" АО;
- 518 ценных бумаг, выпущенных АО "Moldova-Gaz";
- 742 ценных бумаг, выпущенных АО "Banca de Economii";
- 1000 ценных бумаг, выпущенных КБ "Mobiabancă-Groupe Societe Generale" АО;
- 1500 ценных бумаг, выпущенных КБ "Victoriabank" АО;
- 6307 ценных бумаг, выпущенных КБ "Energbank" АО;
- 132908 ценных бумаг, выпущенных КБ "EuroCreditBank" АО.

Изучив Регламент о подсчете голосующих прав и регистрации передачи прав собственности на акции банков, утвержденный Постановлением Административного совета Национального банка Молдовы №130 от 04.07.2013, Административный совет НКФР принял решение о его координировании.

С целью обеспечения соблюдения законодательства на рынке ценных бумаг принято решение приостановить операции с ценными бумагами в количестве 90798 простых именных акций, принадлежащих ООО "Bonșeron" в процессе ликвидации, в АО "Cereale din Șoldănești" в реестре владельцев ценных бумаг, выпущенных АО "Cereale din Șoldănești", ведение которого осуществляется независимым регистратором "Registru-Corect" АО, до рассмотрения материалов.

В контексте заключения соглашений о сотрудничестве с международными партнерами в ходе заседания Административного совета НКФР, принято решение о начале и проведении переговоров по заключению Меморандума о сотрудничестве между Национальной комиссией по финансовому рынку Республики Молдова и Национальным банком Республики Казахстан.

12 августа 2013 года состоялось внеочередное заседание Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, созванное в связи с тем, что 12.08.2013 в адрес НКФР поступило Определение №175-1161/13 от 12.08.2013 судебного исполнителя Максима Ромалийски, вынесенного на основании исполнительного документа №3CA-568/2013 от 12.08.2013, выданного судом сектора Буюкань, мун. Кишинев по требованию Союза страховщиков Молдовы.

Согласно решению суда было приостановлено исполнение Постановления НКФР №26/10 от 13.06.2013 "О страховых премиях обязательной автогражданской ответственности", вступившего в силу 09.08.2013.

Во исполнения указанного Определения, Административный совет НКФР принял решение о приостановлении внесения поправок в государственную информационную систему RCA Data на основе Постановления НКФР №26/10 от 13.06.2013. В итоге, стоимость обязательного страхования автогражданской ответственности, внутренней и внешней („Зеленая карта») возвращается к ценам, применяемым до 09.08.2013.

Минфин Молдовы представит правительству проект Закона о госбюджете на 2014 г. к 1 сентября

Об этом сообщил молдавским СМИ министр финансов Вячеслав Негруца, отметив, что наряду с этим будет представлен и пакет поправок в налоговое-бюджетное законодательство.

Он подчеркнул, что Минфин вместе с центральными и местными органами власти активно занимался разработкой

бюджета на 2014 г., и бюджетный календарь соблюдается, хотя и допущено некоторое опоздание, обусловленное активной политической жизнью, наблюдавшейся в последнее время в Молдове. Вячеслав Негруца сказал, что сейчас снова соблюдается график, из которого ранее несколько выбились.

Он отметил, что Минфин пере-

дал исполнителям бюджета все методологические указания, составленные на основе налогово-бюджетных принципов. От учреждений, задействованных в разработке бюджета, уже поступила первая информация по цифрам, а через неделю-другую у Минфина будет и первый «набросок» проекта бюджета на 2014 г.

InfoMarket

Валериу Лазэр: В начале сентября Минэкономики объявит конкурс по приватизации

Агентство публичной собственности объявит конкурс по приватизации не позже начала сентября. Об этом сообщил в беседе с корреспондентом "ИНФОТАГ" вице-премьер, министр экономики Валериу Лазэр.

По его словам, на данном этапе "активно идет процесс инвентаризации". "Министерство экономики совместно со всеми министерствами и ведомствами, анализирует предприятие за предприятием", – сказал Лазэр.

По словам вице-преьера, процесс инвентаризации должен быть завершен до 20 августа.

"По идее, в конце августа правительство должно принять окончательное решение и утвердить этот перечень, непосредственно начав приватизацию. Мы намерены не позже начала сентября объявить конкурс. Он будет длиться два-три месяца. Мы рассчитываем подвести его первые итоги где-то до конца ноября", – сообщил он.

На вопрос о приватизации стратегических предприятий, которые недавно были исключены из списка предприятий, не подлежащих приватизации, Лазэр ответил, что "список предприятий будет определен только после инвентаризации".

"Если будет решено, что определенное предприятие мы готовы приватизировать, то надо ответить тогда на следующие вопросы: "Когда? Каким путем? С консультантом или без него? Продажа на бирже или инвестиционный конкурс?". Все министерства должны иметь ясность для того, чтобы принять согласованные решения совместно с Агентством публичной собственности", – отметил вице-премьер.

Справка "ИНФОТАГ": В силу политической нестабильности, в нынешнем году не было проведено еще ни одного конкурса по приватизации. В то же время, в госбюджет запланировано получить в 2013 г. от приватизации 260 млн леев (\$20,6 млн).

В последний день работы весенне-летней сессии парламент сократил примерно на 60 предприятий список объектов, не подлежащих приватизации. На продажу могут быть выставлены электрораспределительные предприятия RED Nord и RED Nord-Vest, "Термоком", Apă-Canal, Moldtranselectro, Apele Moldovei, "Радиокоммуникации".

Акционеры Banca de Economii одобрили закрытую эмиссию акций по подписке на 80,3 млн леев (\$6,3 млн)

Акционеры Banca de Economii (BEM) одобрили закрытую эмиссию акций по подписке на сумму 80,3 млн леев (\$6,3 млн). "За" размещение проголосовали 2 августа на внеочередном собрании 99,96% акционеров.

Как сообщили "ИНФОТАГ" в банке, номинал акций – 5 леев за штуку. Акционеры приобретут по закрытой подписке количество акций, пропорциональное величине их участия в капитале банка. Эмиссия завершится 29 августа.

На вопрос корреспондента "ИНФОТАГ", почему из 320 млн леев, которые государство разрешило выделить из бюджета для участия в закрытой эмиссии акций BEM, его Административный Совет прибег к эмиссии только на 80,3 млн леев, источники, знающие вопрос, дали несколько предположений.

Высокопоставленный источник агентства в Национальном банке Молдовы (НБМ) сказал, что такая сумма эмиссии может иметь три причины. "Первую самым тесным образом можно увязывать с отсутствием денег в бюджете для пополнения капитала BEM. Ко второй банк мог прибегнуть по настоянию остальных акционеров, у которых могло тоже не быть денег для подписки на акции. А в-третьих, нельзя исключать, что в BEM решили с помощью такой эмиссии поднять уставной капитал до 200 млн леев, чтобы потом взять передышку, подумав как капитализировать банк", – сказал источник.

Один из акционеров банка обратил внимание на то обстоятельство, что BEM при эмиссии в 80,3 млн леев все равно не хватит до 200 млн леев.

"Сейчас уставной капитал BEM 117,337 млн леев, а с учетом закрытой эмиссии он составит 197,88 млн леев", – сказал акционер, предположив, что цель закрытой эмиссии в сумме 88,3 млн леев может заключаться совершенно в другом.

В понимании акционера, вероятным является вариант, при котором государство, обладающее 56% акций в BEM, по каким-то невероятным причинам не подпишет на акции.

"И тогда 28-29 августа, когда в стране все будут празднично настроены, кто-то из группы акционеров, контролирующей сейчас по разным оценкам от 34% до 40% акций BEM, сможет дополнительно подписаться на львиную долю из этой эмиссии, что изменит соотношение акционеров в капитале таким образом, что государство потеряет контроль над ним", – пояснил он.

В начале 2013 г. президент НБМ Дорин Дрегуцану заявлял о необходимости увеличения капитала BEM на 700 млн леев. Позже банк заключил соглашение на продажу активов и кредитов на общую сумму 940 млн леев, с помощью которых банк существенно поправил свое финансовое положение, зафиксировав рост по большинству показателей на 31 марта 2013 г. По сведениям агентства, вся сумма по данному контракту должна поступить до конца июля.

Согласно рейтингу банков журнала "Банки и Финансы" по итогам первого квартала 2013 г., BEM показал впечатляющие результаты (увеличение рейтингового значения на 93% по сравнению с четвертым кварталом 2012 г.). Это позволило ему подняться с пятой позиции на четвертую в группе банков с активами свыше 3 млрд леев. Несмотря на низкие показатели рентабельности, BEM нарастил кредитный портфель, увеличив его на 9%, избавился от части неблагоприятных кредитов (абсолютное значение снизилось на 27%), показав положительный результат за первый квартал 2013 г. У банка высокий уровень высоколиквидных активов в балансе, что негативно сказывается на эффективности использования им ресурсов.

Молдова к 2020 г. обеспечит 20% своего потребления энергии путем использования возобновляемых источников энергии

Это является основной задачей, намеченной Министерством экономики РМ в проекте Национального плана действий в области возобновляемых источников энергии на 2013-2020 гг. По завершении этапа представления заключений по этому документу госучреждениями, Минэкономики организовало для его обсуждения «круглый стол» с участием заинтересованных сторон, инвесторов и экспертов.

Национальный план действий в области возобновляемых источников энергии является ключевым документом политики Молдовы в области продвижения использования возобновляемых источников энергии с целью достижения ключевых стратегических целей, а именно повысить безопасность снабжения энергией, обеспечить долгосрочное развитие с точки зрения охраны окружающей среды и снизить последствия климатических изменений. План определяет отраслевые цели для достижения 20% потребляемой энергии из возобновляемых источников энергии к 2020 г., устанавливая законодательные, регулирующие и административные меры, необходимые для выполнения этих целей.

Директор Главного управления безопасности и энергетической эффективности Минэкономики Вадим Чебан отметил, что Национальный план действий призван содействовать внедрению Энергетической стратегии Молдовы, рассчитанной до 2030 г. Документ предусматривает укрепление в Молдове платформы по производству электроэнергии путем модернизации теплоэлектроцентралей, задействования энергетических мощностей из Приднестровского региона и стратегического развития производства энергии из возобновляемых источников, в основном, за счет использования энергии ветра.

Также Молдова должна подключить свою энергетическую систему к системе ENTSO-E для полной интеграции во внутренний энергетический рынок Евросоюза (PIE) и обеспечить механизм для

балансировки. Согласно документу, единственным реальным вариантом продвижения возобновляемых источников энергии является организация тендеров с верхним пределом цен, зависящих от технологий и своевременно поступающих траншей. В план включены положения по защите инвесторов и потребителей. Так, победителю аукциона будет предоставлено право на продажу электроэнергии, произведенной из возобновляемых источников, по контракту сроком на 15 лет. Цены будут индексироваться ежегодно с учетом инфляции и обменного курса. Стартовая аукционная цена будет корректироваться со временем в зависимости от развития стоимости технологий. Инвесторы предоставят гарантии для обеспечения надлежащего уровня внедрения.

В свою очередь, инвесторы предложили внести в законодательство поправки, в частности, в Земельный кодекс, предусматривающие изменение назначения земельных участков. Они также высказались за упрощение разрешительной документации в целом.

По предварительным оценкам, внедрение проекта Национального плана действий в области возобновляемых источников энергии на 2013-2020 гг. позволит привлечь инвестиции в размере минимум 250 млн евро только для достижения показателя в 10% потребления энергии путем использования возобновляемых источников энергии. Кроме того, это приведет к созданию новых рабочих мест, положительно скажется на росте ВВП. Если действия, связанные с энергетической стратегией и названным планом, будут успешными и не ограничатся созданием 400 МВт мощностей производства возобновляемых источников энергии до 2020 г., а будет обеспечено их эффективное развитие, инвестиции превысят 600 млн евро.

Возобновляемая энергия для отопления и охлаждения будет производиться преимущественно из биомассы, древесных и сельскохозяйственных отходов. Солнечная тепловая энергия является еще одним надежным источником, вносящим свой вклад в производство энергии из возобновляемых источников.

Возобновляемые источники энергии для транспорта будут получать из биодизеля, биоэтанола и электроэнергии из возобновляемых источников. В Молдове уже производят биодизель, но большая часть экспортируется в Германию, и, следовательно, не учитывается при определении ориентировочной цели.

Производство тепловой энергии в настоящее время базируется на сельскохозяйственных отходах и древесных отходах, вариантом с самой низкой стоимостью может стать увеличение этого типа теплоэнергии. Для разнообразия и большей доступности в общий объем теплоэнергии для Молдовы входит и солнечная энергия.

Для пригородов запасом биомассы являются сельскохозяйственные отходы, которые не могут быть использованы в качестве корма для животных или его излишек. Для города есть две возможности для получения биомассы: получение тепла из растительных отходов и производство биогаза из бытовых и жидких отходов. Вторая технология, однако, требует значительных инвестиций, и отдача не слишком высока. А если говорить об отходах, следует отметить, что решением является строительство мусоросжигательного завода, но это опять требует больших инвестиций и имеет некоторые особые технические характеристики, которые должны быть проанализированы до их осуществления.

В Кишиневе есть свой план повышения энергоэффективности. Примэрия города предлагает до 2020 года снизить на 20% выбросы углекислого газа, увеличить на 20% энергоэффективность и использование возобновляемых источников энергии. Эти меры предусмотрены в Плане мер по внедрению устойчивой энергии в муниципии Кишиневе (PAED), разработанном примэрией города при сотрудничестве с IDIS "Viitorul" и при финансовой поддержке Европейского союза.

Из общего объема потребленной в 2010 году энергии, за исключением промышленного и аграрного секторов, наибольшая доля потребления приходится на здания – около 40% потребления различных видов энергии.

Кристина МИРОН

Официальный курс лея к евро впервые за последние два с лишним года преодолел психологический порог в 17 леев

Так, на 12 августа официальный курс лея к евро, установленный Национальным банком Молдовы, составляет 17,0164 лея за евро. В последний раз официальный курс НБМ, превышающий 17 леев за евро, был зарегистрирован 3 мая 2011 г. Тогда он составил 17,1123 лея за евро.

Тенденция падения молдавского лея поддерживается Нацбанком, который скупает иностранную валюту. Ранее президент Нацбанка Дорин Дрэгуцану отметил, что умеренная девальвация лея в этом году вписывается в политику НБМ по достижению целевого показателя инфляции и будет содействовать устойчивому экономическому росту. По его словам, снижение курса национальной валюты помогает смягчить дефляционное давление за счет повышения внутреннего спроса.

В ситуации наличия на рынке повышенного предложения иностранной валюты Нацбанк осуществляет

осторожные интервенции на внутренний валютный рынок для покупки валюты с целью пополнения валютных резервов государства, не подвергая опасности достижение целевого показателя инфляции на среднесрочный период. Дорин Дрэгуцану подчеркнул, что среднегодовой рост цен на 5%, с одной стороны, обеспечивает необходимую энергию для обеспечения экономического роста, а с другой стороны – защищает население от ускоренного роста цен, что может отразиться на его благосостоянии. По его словам, в долгосрочной перспективе умеренный рост цен необходим, чтобы экономика работала, получила больше налогов и пошлин для выплат зарплат и пенсий.

Дорин Дрэгуцану подчеркнул, что если бы НБМ не приобретал излишки валюты, было бы отмечено существенное укрепление лея, что усилило бы дефляционное давление, а это сказалось бы на макроэкономических показателях.

InfoMarket

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Более 45% портфеля компании GARANȚIE занимает аграрное страхование

После первых 6 месяцев работы страховой компании GARANȚIE с рисками в сельском хозяйстве, сумма начисленных страховых премий составила 6,256,440 тыс. лей, из которых на страхование животных пришлось 9,8% (635.269 лей).

По данным компании, страхование в аграрной отрасли (в том числе страхование дотируемых рисков и страхование животных) значительно возросли, достигнув в первом полугодии 46% страхового портфеля.

В конце прошлого года компания GARANȚIE Asigurări увеличила уставный капитал с 15,3 млн лей до 19,8 млн лей в целях работы с новыми рисками в страховании, в том числе в сельском хозяйстве.

В первом квартале этого года сумма начисленных брутто-премий составила 13,699,469 тыс. лей, увеличившись на 221,7% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (2012 г. – 4,360.110 лей).

Рост отмечен в страховании Casco – на 514,9% с начислениями в 2.315.406 тыс. лей (2012 г. – 376,556 лей), в обязательном страховании автогражданской ответственности (RCA) – на 292% (PBS – 3,420,085 тыс. лей по сравнению с 873,163 тыс. лей в 2012 г.). Страхование поездок за границу (Travel) увеличилось на 46,1%, или на 70,845 тыс. лей.

В то же время страхование Property (пожары, наводнения и природные бедствия) снизилось на 44,6% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года – сумма начисленных брутто-премий составила 290.730 тыс. лей.

По данным компании, за этот период было выплачено возмещений на сумму 2,358,691 тыс. лей (2012 г. – 1,806,799 лей) или на 30,54% больше, по сравнению с первым полугодием прошлого года.

GARANȚIE Asigurări занимает 11 место среди 17 страховых компаний молдавского рынка страхования по объему начисленных брутто-премий в первом квартале 2013 года в общем страховании. Уставный капитал компании составляет 19.800.000 лей. Группе компаний ASCOM S.A. принадлежит 100% акций страховщика.

КБ «UNIBANK» А.О.

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОЗЫВЕ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ КБ «UNIBANK» А.О.

КБ «UNIBANK» А.О. извещает акционеров Банка, что Советом Банка, на основании положений бизнес-плана Банка и заявления акционеров Банка, владеющих свыше 25% голосующих акций Банка, принято решение о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 04 сентября 2013г. в 14:00 часов, начало регистрации акционеров – 13:00 часов, по адресу: мун. Кишинэу, бул. Штефан чел Маре, 202, «Kentford», 4-й этаж, Пресс-центр Информационного Агентства «Новости – Молдова», со следующей повесткой дня:

ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ВОПРОСЫ ПОВЕСТКИ ДНЯ:

Об избрании председателя внеочередного общего собрания акционеров, секретаря собрания и возложении на него обязанностей по регистрации участников собрания, утверждению состава Счетной комиссии, регламента работы собрания и порядке заверения Протокола внеочередного общего собрания акционеров КБ «UNIBANK» А.О.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Об увеличении размера уставного капитала КБ «UNIBANK» А.О. путем проведения закрытой IX дополнительной эмиссии простых именных акций КБ «UNIBANK» А.О.

Собрание проводится в очной форме, список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен регистратором по состоянию на 08 августа 2013 года.

С материалами и документами по повестке дня можно ознакомиться в центральном офисе КБ «UNIBANK» А.О., начиная с 23 августа 2013 года.

Акционеры должны иметь при себе документ удостоверяющий личность. Полномочный представитель акционера должен представить соответствующие документы, подтверждающие его полномочия на участие в собрании и принятии решений по всем вопросам повестки дня собрания.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Юрие ФИЛИП,
Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,
Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Татьяна СОЛОНАРЬ
Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:
capital@market.md, ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Александри, 115,
(угол бул. Штефан чел Маре)
Расчетный счет: 225139437,
ф/к 1003600114204,
КБ "Eximbank - Gruppo Veneto Banca" А.О.,
филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD22436.
В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком «л», публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотографий разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "PRAG 3"

В Молдове один из самых высоких дефицитов текущего счета

Республика Молдова находится среди стран с самым высоким уровнем дефицита текущего счета – 10,9% в ВВП за 2005-2012 гг. Об этом свидетельствуют данные МВФ.

Согласно информации фонда, кроме Молдовы в число первых стран по этому показателю попали Грузия (14,2%), Болгария (10,2%), Албания (10,6%), Босния и Герцеговина (9,9%) и Латвия (7,9%). С другого конца списка – Венгрия, Чехия и Словения – по 3%, 2% и 1,8%, соответственно.

Проблема роста текущего счета не в его высоком уровне, а в источниках его финансирования. Так, с 2010 года дефицит текущего счета в Молдове финансируется в основном извне. Но эти деньги неэффективно тратятся на пополнение дефицита текущего счета. Факторами, которые ведут к дефициту текущего счета, являются: 40% внешних займов Молдовы взяты у крупных финансовых организаций, это не очень хорошо, а кроме того в стране нездоровый инвестиционный климат, не благоприятствующий вложению капиталов в экономику. Внешний долг Молдовы находится на относительно высоком уровне, что может ограничить в среднесрочной перспективе расширение местной деловой среды.

Кроме того, Всемирный банк, анализируя состояние дел в стране, считает, что ускоренный экономический рост требует структурных реформ. «Республика Молдова достигла значительного прогресса во многих сферах, но многое предстоит еще сделать. В настоящий момент Всемирный банк готовит новую стратегию партнерства со страной, направленную на поддержку Молдовы, стимулирование процветания и снижение бедности путем получения выгоды от открытия и интеграции в Европейский союз и мировую экономику. Стратегия должна помочь Республике Молдова разнообразить и расширить свой институциональный, человеческий и природный капитал».

Согласно платежному балансу Национального банка Молдовы, текущий счет платежного баланса в первом квартале 2013 года дал дефицит в размере 106,44 млн долларов США, что на 35,9% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года.

«Снижение дефицита текущего счета было обусловлено ростом экспорта товаров и услуг на 13,9%, а также ростом избыточных доходов и текущих переводов на 5,8%. Надо отметить, что избыточные доходы и текущие переводы покрыли дефицит внешней торговли товарами и услугами на 83,2%», – говорится в сообщении НБМ.

Объем внешней торговли товарами и услугами составил 2,273,73 млн долларов США, то есть на 8% больше. Уровень покрытия импорта товаров и услуг экспортом составил 56,4%.

Кроме того, дефицит внешней торговли товарами и услугами снизился на 4,6% по сравнению с первым кварталом 2012 года, составив 633,21 млн долларов. Объем внешней торговли товарами и услугами увеличился на 7,5% в I квартале 2012 года, экспорт вырос на 15,0%, а импорт на – 4,2%. В результате выраженного роста экспорта по сравнению с импортом, торговый дефицит снизился на 4,4%.

В сокращение совокупного торгового дефицита внесло вклад, в частности, падение торгового дефицита со странами СНГ (на

29,8%). В то же время, торговый дефицит с остальными странами увеличился на 9,6%.

По информации Национального бюро статистики, в I квартале 2013 года дефицит торгового баланса снизился на 5,5% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Снижение дефицита было обусловлено, в частности, уменьшением торгового дефицита с Россией и Турцией.

«Физический объем экспортированных товаров не изменился по сравнению с I кварталом 2012 года, в то время как физический объем импортированных товаров увеличился на 3%, так что значение индекса соотношения валового обмена составило 97,1%. Одновременно, цены на импортированные товары увеличились в среднем на 13%, а цена на экспортированные товары – лишь на 2%, тут значение индекса соотношения валового обмена составило 90,3%», – говорится в сообщении НБМ.

Основными поставщиками товаров для Молдовы в I квартале 2013 года были: Россия, Румыния, Украина, Германия, Турция, Китай, Италия, Беларусь, Венгрия, Польша – импорт из этих стран составил 81,2% от всего объема. Наибольшая доля импорта – 47,4 процентов – пришлось на страны Европейского союза, далее следуют страны СНГ – 35,7% в общем объеме импорта.

Международные услуги в I квартале 2013 года составили дефицитное сальдо в размере 7,23 млн долларов США, что на 24,6% меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Услуги, оказанные нерезидентам, составили 222,75 млн долларов США (увеличившись на 10,9%), а полученные от нерезидентов – 229,98 млн долларов США (увеличившись на 9,3%). Доля в ВВП дефицита, зарегистрированного в торговле международными услугами, составила 0,4%. Объем внешней торговли услугами увеличился на 10,1%, составив 452,73 млн долларов США, из которых на долю стран СНГ пришлось 27,1%, остальные страны – 72,9%.

«Основная доля в общем объеме услуг принадлежит транспортным услугам. Баланс транспортных услуг улучшился, дефицит упал на 46,3% по сравнению с I кварталом 2012 года. Объем транспортных услуг, оказанных нерезидентам, составил 90,21 млн долларов США, а импортированных – 95,80 млн долларов США. Объем услуг по перевозке товаров составил 69,2% от общего объема транспортных услуг, в то время как пассажирские перевозки составили 20,5%, остальное пришлось на дополнительные транспортные услуги. Услуги туристических перевозок составили 48,76 млн долларов США и 75,60 млн долларов США, соответственно. В общем объеме таких услуг значительную долю занимают личные поездки – 62,4%», – говорится в информации НБМ.

Услуги связи дали профицит в размере 24,16 млн долларов США. Услуги нерезидентам составили 33,21 млн долларов США, а объем

полученных услуг – 9,05 млн долларов США.

В статье доходов отмечен профицит в размере 192,65 млн долларов США, они увеличились на 10,1%, в особенности за счет роста в 11,0% доходов от труда резидентов патროнов-нерезидентов. Совокупные доходы составили 220,01 млн долларов США (+10,3 процента).

Чистые доходы от выплаты дивидендов составили 22,45 млн долларов США, увеличившись на 4,7 процента по сравнению с предыдущим годом, из которых выплаты дивидендов составили 6,56 млн долларов США. Проценты, рассчитанные от выплаты согласно графику, составили: по займам НБМ – 0,65 млн долларов США, по правительственным займам – 3,71 млн долларов США, по займам коммерческих банков – 3,15 млн долларов США и по займам предприятий из других отраслей – 5,44 млн долларов США (в том числе услуга кредитования intragrup – 2,17 млн долларов США).

Односторонние текущие переводы составили излишек в размере 334,12 млн долларов США, что составляет 20,7 процента в ВВП. Профицит текущих счетов был обусловлен личными переводами на сумму 181,22 млн долларов США, то есть на 10,0 процента больше, по сравнению с I кварталом 2012 года. Международные организации и иностранные правительства выдали Республике Молдова технической помощи в виде грантов и консультаций на сумму 48,20 млн долларов США.

Полученная гуманитарная помощь составила 4,05 млн долларов США. Республика Молдова и ее резиденты выплатили международным организациям членских взносов на сумму 1,71 млн долларов США.

Прямые иностранные инвестиции в экономику страны составили 60,61 млн долларов США в чистом виде, в общем они составили 85,00 млн долларов США, из которых 56,13 млн долларов США – в уставный капитал, этот показатель был обусловлен дополнительной эмиссией акций BC «Eximbank Gruppo Veneto Banca» SA (30,71 млн долларов США).

Вывоз капитала по прямым иностранным инвестициям составил 24,39 млн долларов США. Как правило, это результат возврата займов, взятых ранее у зарубежных кредиторов. Согласно графику надо вернуть займов на сумму 20,56 млн долларов США, было выплачено 19,17 млн долларов США.

Резерв прямых иностранных инвестиций, накопленный к концу марта 2013 года, составил 3,382,63 млн долларов США, образованный из: долей в уставном капитале и дохода, реинвестированного на сумму 2,610,38 млн долларов США, и займов intragrup (другой капитал) – 772,25 млн долларов США.

Виктор УРСУ

Убытки АО Floarea Soarelui за 2012 г. в сумме 26,2 млн леев будут покрыты за счет будущей прибыли компании

Такое решение принято на общем собрании его акционеров. В частности, решено, что вся прибыль, ожидаемая по итогам 2013 г., будет направлена на покрытие убытков за 2012 г.

В ходе собрания был утвержден отчет Совета общества по результатам финансово-экономической деятельности в прошлом году, одобрены основные направления деятельности в нынешнем году. Аудиторской организацией на 2013 г. была утверждена компания Baker Tilly and Partners. Следует отметить, что в 2012 г. объем продаж Floarea Soarelui сократился на 3,9% - до 989,5 млн леев, а себестоимость продаж увеличилась на 10,5% - до 886,7 млн леев. В 2011 г. предприятие получило чистую прибыль в сумме 53,7 млн леев.

Уставный капитал АО Floarea Soarelui составляет 14,89 млн леев. Мажоритарными акционерами АО Floarea Soarelui являются Amableus Limited (49,76%) и Trezeme Limited (34,46%). Floarea Soarelui – бельцкий маслоэкстракционный завод, крупнейшее предприятие масложировой отрасли в Молдове, контролируемое американской группой W.J., которая специализируется на производстве, продаже и переработке сельхозпродукции (в основном, семена, зерно и масличные культуры), а также на торговле продуктами питания (растительное масло, мука) и протеиновыми кормами (шрот). Мощности по единовременному хранению зерна W.J. в Молдове превышают 100 тыс.т, по переработке масличного сырья – более 300 тыс.т в сезон.

Наибольшие проблемы у предприятий легкой промышленности возникают в налоговой, таможенной сфере, а также сфере социального страхования и инспекции труда

Об этом говорилось в ходе «круглого стола», прошедшем в Минэкономике с участием представителей Ассоциации патронажа предприятий легкой промышленности, назвавшими самые насущные проблемы отрасли: **бремя налогов на импорт оборудования и сырья; отсутствие квалифицированных кадров; массовый импорт контрабандных товаров; нестабильность валютного курса; выплата работодателями пособия за первые 5 дней временной нетрудоспособности работника; непрозрачность госзакупок и пр.**

Представители предприятий легкой промышленности предложили аннулировать налоги на импорт оборудования и сырья, что будет способствовать модернизации отрасли и росту ее производительности и конкурентоспособности. Кроме того, они выступили за то, чтобы была разработана национальная программа повышения качества специального образования, а также за повышение прозрачности при госзакупках.

По результатам «круглого стола» было решено создать рабочую группу из представителей патронажа, профсоюзов и госструктур, которая займется разрешением проблем отрасли.

InfoMarket

Министр финансов считает, что новая программа сотрудничества с МВФ будет подписана до конца 2013 года

Республике Молдова удастся подписать новую программу сотрудничества с Международным валютным фондом (МВФ) до конца 2013 г. Об этом в интервью порталу «Трибуна» сообщил министр финансов Вячеслав Негруца.

Как передает «ИНФОТАГ», он отметил, что «Молдове нужна новая программа с МВФ».

«На данном этапе есть много аспектов, которые предстоит выполнить. Они относятся к реструктуризации национальной экономики, что обеспечит стабильный рост на много лет вперед. Уверен, Молдове нужна новая программа с МВФ не только с учетом финансового компонента на следующие три года, но и для того, чтобы обеспечить необходимую нашим партнерам по развитию (многосторонним, двусторонним, в том числе из ЕС) уверенность в непрерывности политики. Все они хотят убедиться в непрерывности инициированных реформ», – сказал Негруца.

Он отметил важность «завершения достаточно важной и амбициозной программы, которая была у Молдовы с МВФ в 2009-2013 гг.».

«По сути, она позволила нам вновь открыть Молдову для наших партнеров, для наших соседей. Наряду с этим, программа послужила необходимой основой для финансового пакета, утвержденного в 2010 г. в Брюсселе (\$2,6 млрд на четыре года). Он обеспечил нам как экономический рост, создание инфраструктуры, необходимой для дальнейшего роста, так и политическую поддержку начатым в 2009 г. реформам. Программа с МВФ была среди немногих, которые Молдова начала и довела до конца. Я говорю о завершении, имея в виду не только собственно соблюдение установленных сроков, но и выполнение оговоренных в самом начале измеримых параметров (по ходу выполнения были сделаны необходимые корректировки)», – сообщил министр.

По его словам, «за этот период удалось упрочить публичные финансы и обеспечить финансовую стабильность, тем самым были созданы необходимые предпосылки и основа для дальнейшего экономического возрождения Молдовы».

Справка «ИНФОТАГ»: Последняя трехгодичная программа МВФ с Молдовой была заключена 29 января 2010 г. и завершилась 29 апреля 2013 г. Она предусматривала финансовую поддержку в общем размере 369,6 млн специальных прав заимствования (СПЗ). В связи с тем, что Молдова не выполнила все взятые на себя обязательства, завершить последний обзор программы не удалось. Из-за этого РМ не получила последний транш в размере \$76 млн из кредитной линии в \$572 млн, рассчитанной на 2010-2012 гг.

“Задача Минтранса – привлечь средства на восстановление дорог”

Интервью министра транспорта и дорожной инфраструктуры Василия БОТНАРЯ информационному агентству “ИНФОТАГ”

– Как Вы считаете, нуждается ли министерство в кардинальных изменениях?

– Кое-какие изменения предполагаются с точки зрения повышения эффективности министерства и создания профессиональной команды, но я бы не назвал их кардинальными. В ближайшее время мы сможем дать оценку деятельности агентства, которые находятся в подчинении Минтранса, вмешаться и улучшить их работу.

– Удовлетворяет ли Вас качество восстановленных в Молдове дорог, в том числе иностранными подрядчиками?

– Самая главная задача – найти решение, как привлечь необходимые средства на восстановление дорог, а также для того, чтобы начать работу на тех участках, где уже есть деньги. Мы подписали договоры на 300 млн евро с ЕБРР и ЕИБ. На эти деньги мы планируем провести ремонт 363 км национальных дорог. Речь идет о дорогах Хынчешть-Кантемир, Бэлць-Сэрэтен, Сороки-Ариенешты, Порумбень-Чимишлия. Сейчас работы идут на 283 км дорог.

О качестве дорог, которые ремонтируют иностранные компании, пока рано говорить. Важно, чтобы работы были выполнены с высоким качеством, поэтому я буду очень требовательным и бескомпромиссным.

– Как сделать молдавские дороги европейского качества?

– Во-первых, на дорогах, где ведутся работы, необходимо внедрить систему контроля над качеством в соответствии с европейскими стандартами. Отклонения от них мы наблюдаем на ряде участков (подробности расскажу, когда у меня будет полный отчет). Компании, которые подпишут новые контракты на восстановление дорог, должны быть готовы ответить за качество выполняемых работ и обеспечить необходимые гарантии при обнаружении недостатков. Плохо сделанные дороги будут отремонтированы за их счет. И чтобы не было дискуссий, в будущем мы пересмотрим контракты с подрядчиками, чтобы их обязанности были более четкими, а сроки для устранения недостатков – уменьшены.

Другая проблема, которую необходимо решить как можно быстрее, это своевременность сдачи в эксплуатацию дорог. Традиция сдавать объекты с опозданием должна быть искоренена. Если компания опаздывает, то она должна ответить за это. Соответственно, и министерство должно выполнять свои обязанности перед компаниями, с которыми работает.

– Что мешает осваивать средства на ремонт дорог из внешних источников в полном объеме?

– Речь идет о тех затратах, о которых мы говорим. Если компания не заканчивает работу, мы не платим деньги. В прошлом году многие компании опоздали со сроками, поэтому осталась непогашенная сумма денег. По данным министерства финансов, речь идет о 420 млн леев, которые будут использованы в этом году.

– Сколько нужно денег в бюджете, чтобы решать поставленные задачи по улучшению дорожной инфраструктуры?

– Специалисты говорят, что нам нужно 4 млрд леев в год для полного восстановления молдавских дорог. Дорожный фонд за последние несколько лет вырос в 4,5 раза, и мы планируем в этом году также пересмотреть его в сторону увеличения. Деньги используются не только на ремонт, но и на обслуживание дорог в зимнее время, на покупку техники. Кроме того, в этом году 20 млн леев выделены на установку слягбаумов на опасных железнодорожных переездах. В апреле провели

первый тендер, но две украинские компании не соответствовали требуемым условиям, поэтому конкурс организовали повторно. Надеемся, что теперь будут участвовать большее число компаний. До конца года установим все 20 слягбаумов на самых опасных участках. Кроме того, на железнодорожных переездах будет вестись видеомониторинг. Мы ведем переговоры с коллегами из МВД, чтобы в случае нарушений, наказывать виновных. Все видят, что в большинстве случаев водители ставят под угрозу не только свою жизнь, но и жизнь пассажиров и эта безответственность должна наказываться более строго, чем сейчас.

– Как бороться с нелегальными перевозками пассажиров?

– Это болезненная проблема, для решения которой создавались специальные группы, но желаемых результатов пока не достигнуто. По этой причине мы решили изменить подход. Мы будем тесно сотрудничать с министерством внутренних дел, чтобы наказывать незаконных перевозчиков, также привлечем профильные ассоциации и внесем изменения в законодательство. Сегодня у нас ситуация немного необычная, когда перевозчик, который выполняет регулярные рейсы, платит штраф в десять раз больше, чем нелегальный. Еще в 2008 г., будучи директором Агентства транспорта, я выдвигал такую законодательную инициативу, как конфискация транспортного средства у нелегальных перевозчиков. Этот вопрос необходимо обсуждать, так как многие не готовы к таким кардинальным мерам. Но нужно двигаться вперед, шаг за шагом.

– Но, может быть, нелегальной перевозкой действительно выгодней заниматься?

– Понимаете, у легального перевозчика больше обязанностей. Он несет ответственность за свою жизнь и за жизнь пассажиров, а также за техническое состояние машины. В новом транспортном кодексе, который находится уже в парламенте, есть жесткие требования и к руководителю компании. Но, в первую очередь, мы должны думать о безопасности перевозки пассажиров.

– Как Вам видится решение вопроса перевозок льготников?

– Эта проблема не имеет простого решения. Мы обсудим с представителями Союза транспортников и дорожников, пока же не хочу давать пустых обещаний.

– На рынок авиаперевозок Молдовы пришла компания low-cost. Какие изменения стоит ожидать?

– Роль Минтранса в том, чтобы создавать условия для перевозчиков, чтобы на молдавский рынок их приходило как можно больше. Если посмотреть по направлениям в Италию, после либерализации рынка появилось больше рейсов, цены на билеты упали по определенным направлениям, а с появлением компаний low-cost цены еще больше упадут. Ранее планировалось запустить low-cost по маршруту Кишинев-

Москва. Так как пассажиропоток составляет 1,5 млн человек, включая автомобильный, железнодорожный транспорт, там есть контингент, где можно запустить бюджетные авиарейсы. Но соглашение между Россией и Молдовой лимитирует количество рейсов и стоимость билетов. Поэтому будем работать над тем, чтобы продолжить диалог и либерализовать рынок между РМ и РФ – единственный, где все ограничено, так как существует большой спрос на Москву.

С точки зрения министерства, конкуренция на авиарынке может привести не только к повышению качества, но и к снижению цен. Поэтому мы открыты для компаний, которые желают прийти на молдавский рынок и готовы обеспечить необходимые условия.

– “Железная дорога Молдовы” нуждается в инвестициях для модернизации подвижного состава и не только. Специалисты говорят, что через три-четыре года молдавские поезда международного сообщения не смогут выходить из-за несоответствия состояния вагонов и локомотивов всем нормам. Какие меры предпринимаются министерством? Где министерство намерено искать деньги, существуют ли какие-либо договоренности?

– На сегодняшний день, активы ЖДМ технически устарели, и нуждаются в замене. Бизнес-плана по модернизации поездов я пока не видел, и насколько я знаю, его еще нет. Многие в курсе о модернизации пяти дизельных поездов, кроме того ведутся переговоры с ЕБРР и ЕИБ о предоставлении 50 млн евро на обновление парка. Но необходимо проанализировать, куда эти деньги направлять – на покупку еще 10 поездов для внутренних перевозок, или на локомотивы. Хотим привлечь иностранных специалистов по оказанию технической помощи, чтобы сделать полный анализ и узнать, сколько нам нужно денег.

– Была осуществлена модернизация пяти дизель-поездов на румынском заводе Remag. Насколько она обошлась дешевле, чем покупка новых поездов?

– Я слышал о том, что говорят, что дешевле было бы купить. Мы сейчас анализируем ситуацию, сколько вложили в ремонт, сколько стоит новый поезд. Но за 2,3 млн евро, сколько стоит модернизация одного дизель-поезда, нельзя купить новый. Только один пассажирский вагон международного сообщения стоит более 1,5 млн евро. Сам подвижной состав очень дорогостоящий. Кроме того, непонятно, почему начали модернизацию по внутренним направлениям. Тарифы у нас социальные, если мы их увеличим, то люди перестанут ездить. Поэтому структуру ЖДМ необходимо разделить, чтобы понять, сколько приносит прибыли грузовые перевозки, пассажирские. Предприятие очень большое, необходим огромный объем работы. Наша задача в том, чтобы сохранить и дальше развивать предприятие.

Стагнация на рынке недвижимости продолжается, сделки по купле-продаже за первые полгода остались на уровне предыдущего года

Рынок недвижимости продолжает находиться в стагнации, операции по реализации недвижимого имущества остались в первой половине 2013 года на уровне предыдущего, и эксперты скептически смотрят на возможность улучшения ситуации в предстоящий период, передает «МОЛДПРЕС».

Создается впечатление, что покупатели не спешат приобретать недвижимость, ожидая дальнейшего снижения цен. По данным Государственного предприятия “Cadastru”, в январе-июне было заключено 55 373 сделок с недвижимостью – на сто меньше, чем в прошлом году.

Хотя за последние три месяца количество сделок превысило прошлогодний уровень, эксперты избегают прогнозов развития рынка в ближайшем будущем. Спрос на квартиры есть, но покупатели ожидают удешевления жилья, говорят риелторы.

Биржа недвижимости “LARA” отмечает, что “цены на квартиры на вторичном рынке жилья немного снизились в первом полугодии, в среднем от 590 до 583 евро за квадратный метр”. С начала года общее понижение цен на жилую недвижимость составило порядка 5%, а ситуация на этом рынке ухудшилась по сравнению с прошлыми годами, так как наблюдается глубокая стагнация.

За первые шесть месяцев текущего года кадастровые бюро страны зарегистрировали более 146 тыс. сделок с недвижимостью (купля-продажа, наследование, дарение, обмен), что на 6% больше, чем за аналогичный период прошлого года.

Список крупнейших экспортеров Молдовы возглавил Draexlmaier Automotive...

Компания с немецким капиталом Draexlmaier Automotive возглавила, как и в прошлом году, список крупнейших экспортеров Молдовы. Об этом сообщил агентству “ИНФОТАГ” эксперт Игорь Горячий, подготавливающий, на основе таможенных данных, список 100 крупнейших экспортеров РМ по итогам первого полугодия.

По его словам, “компания Vascomplex, которая оказывает услуги таможенного хранения, занимает второе место, Metaferos, занимающаяся сбором и реализацией металлолома – третье”. За ними следуют Trans Oil, Lear Corporation, Mol-Declar Proiect, Politrans-Broker, Transimex, Shoot-Bas и Introscore.

Винные компании укрепили свои позиции в списке 100 экспортеров. Среди них числятся Moldavschii Standart ICS – 24 место, Zolotoi Aist – 28 место, Suvorov Vin – 30 место, Renaissance-Perfect IM – 35 место, Vinăria din Vale & CO – 51, Vinăria Bostavan – 54, DK-Intertrade – 61, Chateau Vartely – 97. Рейтинги 100 экспортеров замкнули Euromarbe и Euro Olmar.

... А импортеров – Moldova GAZ

Список крупнейших импортеров Молдовы третий год возглавляет Moldovagaz. Об этом сообщил агентству “ИНФОТАГ” эксперт Игорь Горячий, подготавливающий, на основе таможенных данных, список 100 крупнейших импортеров РМ по итогам первого полугодия.

По его словам, импортеры нефтепродуктов стабильно лидируют в списке: Lukoil-Moldova расположилась на втором месте, Petrom-Moldova – 4, Rompetrol Moldova – 7, Tirez Petrol – 8, а Bemol Retail – 12.

Операторы рынка связи заняли не менее важные места в рейтинге, Moldtelecom – на 18 месте, а Orange Moldova – на 43. Эксперт утверждает, что ряд компаний находится не только в списках импортеров, но и экспортеров.

“Draexlmaier Automotive, лидирующий в списке экспортеров, находится на третьем месте по импорту. Компания с зарубежным капиталом Introscore расположилась на 24 месте в списке импортеров и на 10 – среди экспортеров, а самый большой производитель сахара Sudzucker-Moldova находится на 14 месте среди импортеров и на 26 месте – среди экспортеров”, – сказал он.

Крупнейший производитель табачных изделий Молдовы Tutun CTC – 77 по импорту и 62 по экспорту.

“Сюрпризом на рынке импортеров стало появление компании ICS Strabag – 26 место, которая предоставляет услуги по восстановлению национальных дорог, в том числе Кишинев-Сорока. Компании Metro Cash & Carry Moldova, Bioprotect, Supraten, которые начали больше использовать местную продукцию, заняли 97, 96 и, соответственно, 81 место”, – сказал Горячий.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

О результатах комплексной проверки соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером "ELITA-BROKER" ООО

№29/11 от 21.06.2013

Мониторул Офичиал №140/1005 от 28.06.2013

***

На основании Распоряжения Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР) №15/8-О от 3.04.2013 и Приказа зам. председателя НКФР №50 от 5.04.2013 была проведена комплексная проверка соблюдения законодательства в области страхования страховым-перестраховочным брокером "ELITA-BROKER" ООО (далее – СПБ "ELITA-BROKER" ООО, или брокер) за период деятельности 13.03.2009 – 31.03.2013, в рамках которой было установлено следующее.

СПБ "ELITA-BROKER" ООО был зарегистрирован в Государственной регистрационной палате 12.02.2009 под №1009600005357 (регистрационный сертификат серии MD №0089012 от 12.02.2009) и владеет лицензией для посредничества страховой деятельности серии CNPF №000099 от 13.03.2009, действительной до 13.03.2014.

Не соблюдая обязательства, принятые по договорам страхования профессиональной гражданской ответственности страховых посредников, в 2010 и 2013 годах страховой брокер перечислил страховщику страховые премии с опозданием на три месяца и, соответственно, на два месяца, тем самым юридические последствия страховых договоров в данные дни были приостановлены, в результате чего были нарушены условия лицензирования, установленные в ст. 49 ч. (2) п. с) Закона №407-XVI от 21.12.2006 "О страховании" (далее – Закон №407-XVI от 21.12.2006).

СПБ "ELITA-BROKER" ООО на протяжении всего проверяемого периода при выборочной проверке заключения договоров страхования автогражданской ответственности не соблюдал требования к правильному заполнению формуляров заявлений и договоров страхования в соответствии с едиными формой и содержанием, так как не было указано право владения автотранспортным средством, территория его использования, ограниченное или неограниченное число лиц, на которых распространяется страховая защита, не указаны корректирующие коэффициенты, применяемые для расчета страховой премии для каждого автотранспортного средства, а также не приложены копии технических паспортов всех автотранспортных средств, для которых запрашивается страхование, размер страховой премии и дата, когда премия была оплачена, чем были нарушены положения ст. 8 ч. (2) и (5) Закона №414-XVI от 22.12.2006 "Об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами" (далее – Закон №414-XVI от 22.12.2006), ст. 13 ч. (3) Закона №407-XVI от 21.12.2006 и приложений 1 и 3 к Постановлению НКФР №20/5 от 16.05.2008 "Об утверждении формы и содержания заявлений о страховании, страховых договоров и страховых полисов для обязательного страхования гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами".

Вследствие проверки соблюдения норм законодательства при применении базовых страховых премий для внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности было установлено, что при посредничестве договоров в период октября, ноября 2009, 2010, 2011, 2012 годов и января 2013, выборочно проверенных, СПБ "ELITA-BROKER" ООО не применял обязательные страховые премии и тарифы, установленные законодательством, так, при посредничестве 629 договоров страхования автогражданской ответственности были необоснованно уменьшены страховые премии с 5% до 25%, или в общей сумме 184,8 тыс. леев, что противоречит положениям ст. 7 ч. (4) Закона №407-XVI от 21.12.2006, ст. 11 ч. (2) Закона №414-XVI от 22.12.2006 и Постановления НКФР №53/5 от 31.10.2008 "Об установлении базовой страховой премии и стоимости корректирующих коэффициентов для внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности" (далее – Постановление НКФР №53/5 от 31.10.2008).

Одновременно в период 2011-2012 годов брокер не соблюдал условия договоров поручения, заключенных со страховщиком, так как вследствие реализации продуктов внутреннего и внешнего страхования автогражданской ответственности брокер предоставил скидки ниже размера, установленного специальным законом, чем были ущемлены интересы страховщика, что противоречит положениям ст. 43 ч. (1) п. а), б) и ст. 53 ч. (4) Закона №407-XVI от 21.12.2006 и ст. 11 ч. (3) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

В проверяемый период при выборочной проверке брокер осуществлял посредничество договоров обязательного страхования автогражданской ответственности с предоставлением скидки (bonus), не запросив у страхователя информацию о страховых случаях по предыдущему договору и подписанную страхователем декларацию о личной ответственности, в которой указывается отсутствие договоров страхования, не соблюдая таким образом требования ст. 11 ч. (2) Закона №414-XVI от 22.12.2006, п. 3, 10 и

11 Положения о применении системы "bonus-malus" при обязательном страховании автогражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами, утвержденного Постановлением НКФР №13/2 от 3.04.2008.

В ноябре 2012 года и в январе 2013 при посредничестве 46 договоров внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности брокер получил страховую премию, указанную в страховом полисе, с опозданием от 1 до 29 дней, чем были нарушены положения ст. 8 ч. (4), ст. 9 ч. (5) и ст. 13 ч. (1) Закона №414-XVI от 22.12.2006.

Брокер в марте и в июле 2012 года оказывал услуги страхования по некоторым видам страхования от имени одной страховой компании, не имея представительских полномочий со стороны страховщика, тем самым нарушив положения ст. 49 ч. (6) Закона №407-XVI от 21.12.2006 и ст. 242 ч. (1) Гражданского кодекса Республики Молдова (далее – Гражданский кодекс).

В проверяемый период в некоторых случаях брокер не соблюдал положения ст. 8 ч. (8) Закона №414-XVI от 22.12.2006 и п. 4 Положения о применении контрольно-кассовых машин при осуществлении наличных денежных расчетов, утвержденного Постановлением Правительства №474 от 28.04.1998, так как оказывал услуги по обязательному страхованию автогражданской ответственности без использования контрольно-кассового аппарата с фискальной памятью, с выдачей платежной квитанции.

Вопреки положениям ст. 47 ч. (2) п. е) Закона №407-XVI от 21.12.2006 и главы II п. 5 пп. (4), (8), (10), п. 6 и п. 8 пп. (2) Регламента о раскрытии информации об оказываемых услугах профессиональными участниками небанковского финансового рынка, утвержденном Постановлением НКФР №8/6 от 26.02.2010, СПБ "ELITA-BROKER" ООО не предоставил клиентам до заключения, изменения или обновления договора страхования информацию о процедуре разрешения возможных споров между обществом и клиентами, а также не обеспечил размещения на доске объявлений или не представил в виде брошюры информацию о менеджменте профессионального участника, информацию об активах, обязательствах и расходах, о количестве договоров за последний год деятельности, внутренние правила работы с клиентами, а также профессиональный участник не хранит по месту нахождения годовые отчеты за последний год деятельности, представленные НКФР.

В качестве исполнителя по оказанию услуг на протяжении всего проверяемого периода брокер не хранил Книгу жалоб установленной формы на видном месте, доступном для потребителей, что противоречит ст. 9 п. г) Закона №105-XV от 13.03.2003 "О защите прав потребителей" и Положению о порядке ведения Книги жалоб, утвержденному Постановлением Правительства №1141 от 4.10.2006.

Лицо, ответственное за учет, хранение и выдачу бланков строгой отчетности в рамках СПБ "ELITA-BROKER" ООО, в проверяемый период, не вело оперативного учета поступления, использования и выдачи бланков строгой отчетности страховых полисов внутреннего и внешнего обязательного страхования автогражданской ответственности в Реестре учета бланков строгой отчетности, а также не осуществлял инвентаризацию бланков строгой отчетности в соответствии с требованиями законодательства, чем были нарушены положения ст. 24 Закона №113-XVI от 27.04.2007 "О бухгалтерском учете" (далее – Закон №113-XVI от 27.04.2007), п. 5 и 9 Инструкции о порядке учета, выдачи, хранения и использования типовых форм первичных документов строгой отчетности, утвержденной Постановлением Правительства №294 от 17.03.1998 "О выполнении Указа Президента Республики Молдова №406-II от 23 декабря 1997 г. "

За период 2010-2011 брокер представил органу надзора отчеты, содержащие ошибочные данные о доходах, полученных от посредничества деятельности, о брутто-премиях, начисленных по посредничестве договоров, о брутто-премиях, начисленных брокерскими ассистентами, и о комиссионных, выплаченных брокерским ассистентам, чем было допущено несоблюдение порядка заполнения отчетов, установленного согласно положениям ст. 49 ч. (2) п. h) Закона №407-XVI от 21.12.2006, и ст. 6 ч. (2) и ст. 29 ч. (6) Закона №113-XVI от 27.04.2007 и Постановления НКФР №45/5 от 16.10.2009 "Об утверждении формы и содержания специализированной отчетности страховых и/или перестраховочных посредников".

В проверяемый период СПБ "ELITA-BROKER" ООО допустил получение комиссионных на основании 16 актов о выполнении работ, которые не соответствуют установленному в договоре поручения проценту вознаграждения, чем были нарушены положения ст. 667 ч. (1), ст. 679 ч. (1) и ст. 704 ч. (1) и ст. 1033 ч. (1) и (3) Гражданского кодекса Республики Молдова.

Превысив установленные сроки передачи полученных страховых премий страховщикам, от имени которых осу-

ществлял посредничество при заключении договоров страхования, брокер аккумулировал задолженность на 28.02.2013 в общей сумме 925,6 тыс. леев, ущемив таким образом интересы страховщиков и страхователей, что противоречит положениям ст. 43 ч. (1) п. а) и б), ст. 53 ч. (4) Закона №407-XVI от 21.12.2006.

Вопреки положениям ст. 47 ч. (31) и ч. (32) Закона №407-XVI от 21.12.2006 СПБ "ELITA-BROKER" ООО использовал банковский счет, открытый исключительно для удовлетворения обязательств перед страховщиками и по суммам, полученным в качестве страховых (перестраховочных) премий, либо перед страхователями (перестрахователями) для осуществления текущей деятельности брокера. Одновременно в октябре и ноябре 2012 года задолженность перед страховщиком была уменьшена за счет суммы комиссионных, начисленных за указанные месяцы, чем были соответственно нарушены и условия договора со страховой компанией.

В качестве отчетной единицы СПБ "ELITA-BROKER" ООО не соблюдал срок, предоставленный для разработки и представления собственной программы по предупреждению и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма, а также не проинформировал НКФР об утверждении программы в установленный срок, что противоречит ст. 9 ч. (3) Закона №190-XVI от 26.07.2007 "О предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма" (далее – Закон №190-XVI от 26.07.2007) и п. 2 и 3 Постановления НКФР №49/14 от 21.10.2011 "Об утверждении Регламента по применению мер по предупреждению и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма на небанковском финансовом рынке".

Одновременно брокер в качестве отчетной единицы не ведет Регистр идентифицированных физических и юридических лиц, нарушая положения ст. 7 ч. (1) Закона №190-XVI от 26.07.2007 и п. 46 пп. 1) Регламента по применению мер по предупреждению и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма на небанковском финансовом рынке, утвержденного Постановлением НКФР №49/14 от 21.10.2011.

Не соблюдая требования п. 16 Положения о требованиях к должностным лицам страховщиков/перестраховщиков и страховых посредников, утвержденного Постановлением НКФР №13/3 от 3.04.2008, брокер не уведомил НКФР в течение 10 дней в соответствии с приложением №2 к Положению об изменениях в списке должностных лиц (заключение договора об организации и ведении бухгалтерского учета аудиторской фирмой, на основании которого исполняется должность главного бухгалтера начиная с 1.07.2012).

В соответствии с изложенным, на основании положений ст. 1, 3, 8 п. б) и f), ст. 9 ч. (1) п. d), ст. 25 ч. (2) Закона №192-XIV от 12.11.1998, ст. 54 ч. (2) п. с) и ст. 55 ч. (1) Закона №407-XVI от 21.12.2006 Национальная комиссия по финансовому рынку

ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Взыскать со страхового-перестраховочного брокера "ELITA-BROKER" ООО штраф в размере 5,0 тыс. леев, который перечисляется в государственный бюджет.
2. Предписать должностным лицам страхового-перестраховочного брокера "ELITA-BROKER" ООО неукоснительно соблюдать положения законодательных и нормативных актов, а также принять меры для устранения нарушений, отраженных в акте проверки, включая:
  - соблюдение положений законодательства об обязательном страховании гражданской ответственности за ущерб, причиненный автотранспортными средствами;
  - приведение порядка заключения договоров в соответствие с действующими нормативными актами;
  - соблюдение положений законодательства в области предупреждения и борьбы с отмыванием денег и финансированием терроризма.
3. Принять к сведению:
  - привлечение к ответственности за правонарушение администратора страхового-перестраховочного брокера "ELITA-BROKER" ООО согласно Кодексу Республики Молдова о правонарушении;
  - ведение Книги жалоб (серия RS №007779).
4. Об исполнении настоящего постановления проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в течение месяца с приложением доказательных документов.
5. Контроль над исполнением настоящего постановления возложить на генеральное управление надзора за страхованием.
6. Настоящее постановление вступает в силу со дня опубликования.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ КОМИССИИ ПО ФИНАНСОВОМУ РЫНКУ
Виктор КАПТАРЬ

Кишинэу, 21 июня 2013 г.

№29/11.